www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

Research Article / Araştırma Makalesi

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY
Sponsored by IBU

Sınıf Öğretmenleri, İlkokul Öğrencileri ve Ebeveynlerin Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitim Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri

Primary School Teachers, Primary School Students and Parents' Views on Distance Education Activities Implemented During the Covid-19 Isolation Period

Ergün Yurtbakan* - Salih Akyıldız**

Abstract: This study was conducted to get the views of primary school teachers, primary school students and their parents about distance education activities implemented during the covid-19 isolation period. Phenomenology pattern was used in the study. A total of 39 people, including 13 primary school students, parents and primary school teachers from the Maçka district of Trabzon province, were included in the study. Data obtained through semi-structured interviews were analyzed by descriptive analysis. This research was carried out with the permission of ethical committee (the approval number for the research is E.384 and the date is 29.09.2020). As a result of the analysis; primary school students and their parents found that distance education applied during Covid-19 was sufficient because of being instructive, but the primary school teachers found it inadequate because of the superficial explanation of the subjects. It has emerged that primary school pupils and their parents confirmed the conclusion that primary school teachers contacted their pupils to give them daily assignments. In addition, both primary school students and their parents, as well as primary school teachers, found that students learn better because they can interact with their teachers at school and get feedback, and therefore prefer face-to-face education at school. While primary school students stated that they did not encounter any problems in the distance education process, it was determined that their parents saw short periods of lessons and that the primary school teachers considered the superficial exposition of the subjects as a problem. Primary school teachers have been found to recommend that distance education activities be carried out in the form of live lessons with primary school students' own classroom teachers.

Structured Abstract: Covid-19 in addition to human health, the disease has also affected areas such as aviation, tourism, business life, stock market education (Akca, 2020; Alpago and Oduncu Alpago, 2020; Kayış, 2020; Özer, 2020a; Şen, 2020). Education Information Network (EBA) infrastructure has been strengthened by the Ministry of National Education and steps have been taken to reach an agreement with the Turkish Radio and Television Authority for Distance Education Studies (Özer, 2020a; Özer, 2020b).

* Dr. Öğrencisi, Trabzon Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Eğitimi
PhD. Student, Trabzon University, Education Faculty, Primary School Teacher Education
ORCID 0000-0001-8811-6320
gamsiz6436@gmail.com

** Doçent Dr., Trabzon Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Eğitimi
Associate Professor, Trabzon University, Education Faculty, Primary School Teacher Education
ORCID 0000-0002-8569-7411
Sakyildiz61@gmail.com

Cite as/ Atıf: Yurtbakan, E. & Akyıldız, S. (2020). Sınıf öğretmenleri, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkındaki görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 949-977.
<https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.43780>

Received/Geliş: 25 May/Mayıs 2020

Accepted/Kabul: 15 October/Ekim 2020

Copyright © MDE, Turkey

Checked by plagiarism software

Published/Yayın: 20 October/Ekim 2020

CC BY-NC 4.0

Distance education is a process of learning and teaching designed in a planned way by a private institution where the teacher and learner are in different places and communicate with technology (Moore and Kearsley, 2012). This process allows individuals who do not benefit from traditional education and who do not have time for personal and educational development to participate in the education system (Inan, 2013; Newby, Stepich, Lehman and Russel, 2006; Özyürek and Bedge, 2016). Furthermore, it contributes to teacher training, teachers' adaptation to changes in teaching programs, teacher career studies, and teachers' professional development activities (Robinson and Latchem, 2003). Distance education, which provides equal opportunities for learners, expands educational service and reduces costs as it facilitates access to information and provides enriched learning environments (Engelbrecht, 2005; Fidan, 2016; Simsek, 2002).

In distance education, students are not able to participate in these activities in the classroom and learn without responsibilities (Özyürek and Bedge, 2016). In addition, in cases where education is conducted from different countries, students cannot participate in distance education due to the time difference between countries (Tuncer and Taşpınar, 2008). In addition, technical reasons such as lack of user-friendliness of websites (Mehratra, 2001), low internet speed, inability to load materials due to disconnections in internet speed (scream and flag, 2015) negatively affect students' participation in distance education.

In the period of Covid-19, only the steps taken by the ministry in the field of education are evaluated (Özer, 2020a) and there are only two studies examining the importance of vocational and technical education in this process (Özer, 2020b). Distance education studies, the obstacles in front of the student attitudes, social relations, impact on success, face-to-face education studies that examine the difference is seen. (Baturay ve Yükseltürk, 2015; Fidan, 2016; Gregory ve Lodge, 2015; Göksel Canbek, 2015; Karataş, 2006; Koper, 2015; Özgöl, Sarıkaya ve Öztürk, 2017; Poellhuber, Anderson ve Ray, 2011; Thoms ve Eryılmaz, 2014; Tryon ve Bishop, 2009; Zawacki-Richter ve von Prümmer, 2010). It is important to take the views of Primary School students who have never taken distance education activities before and who are forced to take it because of epidemic disease and their parents and teachers about distance education.

Purpose

The study aimed to obtain the views of primary School students and their parents and primary school teachers regarding distance education activities implemented during the covid-19 isolation period. Therefore, what are the views of primary school teachers, primary school students and parents regarding distance education activities implemented during the covid-19 isolation period? Answers to his questions have been sought.

Method

Phenomenology pattern was used in the study.

Participants

A total of 39 people, including 13 primary school students, parents and primary school teachers from the Maçka district of Trabzon province, were included in the study.

Data Collection

Data obtained through semi-structured interviews are analyzed by descriptive analysis.

Discussion and Results

As a result of the analysis; primary school students and their parents found that distance education applied during Covid-19 was sufficient because of being instructive, but the primary school teachers found it inadequate because of the superficial explanation of the subjects. It has emerged that primary school pupils and their parents confirmed the conclusion that primary school teachers contacted their pupils to give them daily assignments. In addition, both primary school students and their parents, as well as primary school teachers, found that students learn better because they can interact with their teachers at school and get feedback, and therefore prefer face-to-face education at school. While primary school students stated that they did not encounter any problems in the distance education process, it was determined that their parents saw short periods of lessons and that the primary school teachers considered the superficial exposition of the subjects as a problem. Primary school teachers have been found to recommend that distance education activities be carried out in the form of live lessons with primary school students' own classroom teachers.

Distance education activity implemented during the Covid-19 isolation period is considered sufficient for primary school students and their parents to learn better because the subjects are told in a repetitive manner. Özgöl, Sarıkaya and Öztürk, (2017) and Gregory and Lodge, (2015) concluded that university students consider it an advantage to have the opportunity to repeat courses in distance education. In this way, distance education increases the academic success of students (Baturay ve Yüksükürk, 2015). On the contrary, the university students stated that they saw insufficient feedback given in distance education (Chowke, 2015) and the inability to contact the teacher of the course (Özgöl, Sarıkaya and Öztürk, 2017). The reason why the competence of distance education differs according to the levels of education may be due to the intensity of the curricula. Because the number of courses and the few subjects to be learned in primary schools may make it easier to learn when told repeatedly. However, the classroom teachers in this study found that the distance education activities implemented during the covid-19 isolation period were insufficient because of the superficial explanation of the subjects. The reason teachers think so may be that there are 2 lessons in a day that take only 20 minutes. Because the effort to raise the program, which will be completed during the face-to-face education period at the school in this limited time, may be causing the subjects to be explained in general lines without going into too much detail. Primary school teachers who feel this situation may also think that the subjects are being told superficially.

Keywords: Covid-19, distance education, primary school student, parents, teachers

Öz: Bu çalışma sınıf öğretmenlerinin, ilkokul öğrencilerinin ve ebeveynlerinin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkında görüşlerini almak için yapılmıştır. Çalışmada fenemoloji deseninden yararlanılmıştır. Çalışmaya Trabzon ilinin Maçka ilçesinden uygun örnekleme yolu ile seçilen 13'er ilkokul öğrencisi, ebeveyni ve sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 39 kişi dahil edilmiştir. Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerini almak için yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerine 4 soru, sınıf öğretmenlerine 5 soru sorulmuştur. Covid-19 izolasyon dönem Yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığı ile elde edilen veriler betimsel analiz ile analiz edilmiştir. Bu araştırma 29.09.2020 tarih ve E.384 numaralı etik kurul izni ile yapılmıştır. Analizler sonucunda; ilkokul öğrencileri ve ebeveynleri Covid-19 döneminde uygulanan uzaktan eğitimin öğretici olması nedeni ile yeterli buldukları fakat sınıf öğretmenleri konuların yüzeysel anlatılması nedeni ile yetersiz buldukları ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmenlerinin günlük ödevler vermek için öğrencileri ile iletişime geçtiği sonucunu ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerinin doğruladığı ortaya çıkmıştır. Bunun yanında hem ilkokul öğrencileri ve ebeveynleri hem de sınıf öğretmenleri, öğrencilerin okulda öğretmenleri ile etkileşim kurup dönüt alabildikleri için daha iyi öğrendiklerini bu nedenle de okulda yüz yüze eğitimi tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. İlkokul öğrencileri uzaktan eğitim sürecinde herhangi bir sorunla karşılaşmadıklarını belirtirken, ebeveynleri ders sürelerinin kısa olmasını, sınıf öğretmenlerinin de konuların yüzeysel anlatılmasını sorun olarak gördükleri tespit edilmiştir. Sınıf öğretmenleri uzaktan eğitim faaliyetlerinin ilkokul öğrencilerinin kendi sınıf öğretmenleri ile canlı ders şeklinde yapılmasını önerdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, uzaktan eğitim, ilkokul öğrencileri, ebeveynler, öğretmenler

Giriş

Dünya sağlık örgütü tarafından coronavirus hastalığı olarak adlandırılan Covid-19, ilk kez 2019 yılının aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkmış ve kısa sürede tüm dünya ülkelerini etkisi altına almıştır (Zhou vd., 2020). Hastalık öksürük, ateş, balgam, yorgunluk, boğazda yanma, titreme gibi belirtiler göstermektedir (Van Doremalen vd., 2020). Hastalık çoğu insanda belirti göstermezken insanların birçoğunun ölümüne neden olmaktadır (Eğilmez & Yılmaz, 2020). İnsan sağlığını tehdit eden ve henüz tedavisi bilinmeyen hastalık (Uludağ, 2020), salgın düzeyinin artmasıyla insanların sağlık kaygılarını arttırmaktadır (Ekiz, İlman & Dönmez, 2020). İnsan sağlığının yanında hastalık havacılık, turizm, iş yaşamı, borsa eğitim gibi alanları da olumsuz etkilemektedir (Akca, 2020; Alpagu & Oduncu Alpagu, 2020; Kayış, 2020; Özer, 2020a; Şen, 2020).

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü hesaplarına göre toplam 107 ülkede okulların kapatılması ile yaklaşık küresel öğrenci nüfusunun yarısı, 862 milyon çocuk ve genç Covid-

19'tan etkilenmiştir (Viner, Russell, Croker, Packer, Ward, Stansfield, Mytton, Bonell & Booy, 2020). UNICEF, (2020) ve OECD, (2020a) ülkelerin eğitim kurumlarının, çocukların bu salgından fazla etkilenmemeleri için; ilkokul, ortaokul ve lise kademelerine yönelik sanal ortamda zenginleştirilmiş materyaller bulundurmalarını; öğrencilerin evde okumalar yapmalarını önermektedir. Öğretmenlerin ise öncelikle kendi öğrencileri ile iletişime geçip onların zihin sağlıkları için dürüst ve yaş seviyelerine uygun bir şekilde salgın sürecini açıklamalarını, onları günlük veya haftalık uzaktan takip ederek yönetmelerini, öğrencilerine canlı ders vermelerini önermektedir. Eğitim yöneticilerine ise eğitsel içerikli sesli, görüntülü, video ya da TV aracılığı ile uzaktan eğitim faaliyetleri hazırlamalarını önermektedir.

Covid-19 salgını nedeni ile evde sıkılıp üzüldükleri, arkadaşları ile bir araya gelemedikleri için depresyona giren öğrenciler, okulların kapalı olması nedeni ile teknolojik ve pedagojik alanda donatılmış öğretmenler tarafından bireysel ihtiyaçlarına göre eğitim alamamakta, bu açıklarını, kendileri gibi stresli bir dönemden geçen aileleri telafi etmeye çalışmaktadır (OECD, 2020c; OECD, 2020d). Ülkemizde, öğrencilerin salgın nedeni ile yaşadıkları psikolojik sıkıntıları gidermek için Milli Eğitim Bakanlığı öğrenci rehberliği için psikososyal destek hattı kurmuş, eğitim-öğretimden geri kalmamaları için de Eğitim Bilişim Ağı (EBA) alt yapısını güçlendirmiş, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ile uzaktan eğitim çalışmaları için anlaşma yapmıştır (Özer, 2020a; Özer, 2020b). Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenler farklı zaman ve farklı mekanlarda (asenكرون) olacak şekilde ilkokul, ortaokul ve lisede öğrenim gören 1. sınıftan 12. sınıfa kadar tüm sınıf düzeyindeki öğrencilere, günde 1 saat EBA TV'den eğitim dersleri vermektedir. Türkçe, matematik, fen bilimleri, sosyal bilimler, İngilizce gibi derslerden 2 tanesi her gün 20'şer dakikalık ders 10'ar dakikalık teneffüs olacak şekilde günde 2 ders saati verilmektedir. Teneffüs aralarında masal anlatma, tasarım yapma, spor egzersizleri gibi öğrencileri eğlendirici faaliyetler verilmektedir. Eğitimleri kaçıran öğrencilerin tekrar faydalanabilmeleri için eğitim, günde 2 kez yapılmaktadır. Bu derslerin dışında öğrencilerin ebeveynlerine yönelik aile bilgilendirme çalışmaları da uzaktan eğitim şeklinde yürütülmektedir (www.eba.gov.tr, 2020). Japonya, Meksika, Kolombiya, gibi birçok ülkedeki gibi ülkemizdeki bilgisayar ve internete erişim anlamında dezavantajlı olan öğrenciler ile avantajlı öğrenciler arasında oluşan eğitim açığı (OECD, 2020b) EBA TV aracılığı ile yapılan uzaktan eğitim ile engellenmeye çalışılmaktadır.

Uzaktan eğitimi, öğrenen ve öğrenenin farklı yerlerde olduğu ve teknoloji ile iletişim kurularak özel bir kurum tarafından planlı bir şekilde tasarlanan öğrenme ve öğretme süreci olarak tanımlanmaktadır (Moore & Kearsley, 2012). İlk olarak mektupla öğretim ile başlayan uzaktan eğitim; aynı zaman ve mekanda (geleneksel öğrenme), farklı zaman aynı mekanda (bireysel öğrenme), farklı zaman ve farklı mekanda (asenكرون öğrenme), aynı zamanda farklı mekanlarda (senكرون öğrenme) yapılma şekline göre telefon, radyo, televizyon ve internet, bilgisayar gibi modern teknolojiler yardımı ile de yapılabilir (Göksel Canbek, 2015; İşman, 2008; Menchaca & Bekele, 2008). Bu sayede geleneksel eğitimden yararlanamayan, kişisel ve eğitsel gelişime zaman ayıramayan bireylerin eğitim sistemine katılmasına ve bireysel çalışmalarına fırsat sağlar (İnan, 2013; Newby, Stepich, Lehman & Russel, 2006; OECD, 2020e; Özyürek & Bedge, 2016).

Uzaktan eğitim; daha yüksek kaliteli elektronik iletişim araçlarının (Stacey, 2002), farklı etkileşim yöntemleri ve öğrenme formlarının kullanılması (Quan-Haase, 2005), öğrencilere bireysel çalışma fırsatları sunması gibi özelliklerinden dolayı geleneksel öğrenmeden farklılaşmaktadır (Thoms & Eryılmaz, 2014). Bu nedenle eğitimde öğrenenlere daha iyi öğrenme fırsatları sunmak (Hall & Knox, 2009), eğitim kalitesini artırmak (Shih, Muñoz & Sánchez, 2006) ve maliyetleri düşürmek amacıyla kullanılmaktadır (İşman, 2008). Uzaktan eğitimin geleneksel eğitim ile kıyaslanmaması aksine geleneksel eğitim süreçlerini destekleyici eğitim teknolojisi olarak görülmesi gerekmektedir (Uşun, 2006). Çünkü geleneksel eğitimde kullanılan öğrenme etkinlikleri, sunum, gösterim, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, işbirlikli ve problem merkezli öğrenme bilgisayar ve

internet aracılığıyla uzaktan eğitim ortamına taşınarak daha verimli öğrenmeler sağlamaktadır (Şimşek, 2002; Tuncer & Taşpınar, 2008).

Örgün eğitimin sebep olduğu sınırlamayı azaltan alternatif çözümler getiren ve fırsat eşitliği sağlayan uzaktan eğitim, bilgiye erişimi kolaylaştırdığı ve zenginleştirilmiş öğrenme ortamları sağladığı için eğitim hizmetini yaygınlaştırmakta, maliyetleri düşürmektedir (Engelbrecht, 2005; Fidan, 2016; Şimşek, 2002). Bunun yanı sıra öğrenenleri kendilerini ifade etmeleri için cesaretlendirmektedir (Meishar-Tal, Kurtz & Pieterse, 2012). Bu sayede öğrenenlerin iletişim kurmalarını hızlandırmakta, işbirliği yapmalarına kolaylık sağlamaktadır (Harasim, 2010).

Geleneksel eğitimdeki öğrenci ve öğretmenler eğitsel hedeflere erişmek için sahip oldukları bilgi ve deneyimleri sınıf ortamında paylaşmaktadırlar (Kılıç, Kaya, Yıldırım & Genç, 2004). Bu süreçte öğretmen farklı öğretim yöntem teknikleri kullanarak öğrenme yaşantılarını düzenlemekte, öğrencilere istedik davranışlar kazandırmaya çalışmaktadır (Fidan, Erden, 1994). Uzaktan eğitimde ise öğrenciler sınıf içi bu etkinliklere katılamamakta ve sorumluluklardan uzak biçimde öğrenim görmektedir (Özyürek & Bedge, 2016). Bunun yanında eğitimin farklı ülkelerden yürütüldüğü durumlarda öğrenciler ülkeler arasındaki zaman farkından dolayı uzaktan eğitime katılamamaktadır (Tuncer & Taşpınar, 2008). Bunlara ek olarak web sitelerinin kullanıcı dostu olmaması (Mehratra, 2001, OECD, 2020b), internet hızının düşük olması, internet hızında yaşanan kopukluklar nedeniyle materyallerin yüklenememesi (Çıgık & Bayrak, 2015) gibi teknik nedenler de öğrencilerin uzaktan eğitime katılımlarını olumsuz etkilemektedir. Bunun için uzaktan eğitim faaliyetleri tasarlanırken iletişim şekli, materyal niteliği ve öğrenciye bilgi aktarımı gibi birbiriyle dinamik ilişkisi olan pek çok değişkenin dikkatli bir şekilde planlanması gerekmektedir (Moore, 1989; Tuncer & Taşpınar, 2008). Aksi takdirde öğrenenlerin öğrenme etkililiğinde önemli rol oynayan algılarını, tutumlarını olumsuz etkilemektedir (Fidan, 2006; Khoshemehr, 2013; Parkinson, Fischer & Manstead, 2005).

Literatürde uzaktan eğitimin en fazla göz ardı edilen çalışmalar olduğu görülmektedir (Zawacki-Richter, 2009). Yapılan çalışmaların ise uzaktan eğitimin önündeki engellerini (Gregory & Lodge, 2015), yapıldığı ortamların değerlendirilmesini (Göksel Canbek, 2015), yüz yüze eğitimden farkını (Karataş, 2006; Koper, 2015), örgün eğitimle beraber kullanılmasının değerlendirilmesini (Özgöl, Sarıkaya & Öztürk, 2017), üniversite öğrencilerinin tutumları, sosyal ilişki ve iletişim becerileri, işbirliği ve hazır bulunuşluk düzeyleri, başarıları üzerindeki etkisini incelediği görülmektedir (Baturay & Yükseltürk, 2015; Fidan, 2016; Poellhuber, Anderson & Ray, 2011; Thoms & Eryilmaz, 2014; Tryon & Bishop, 2009; Zawacki-Richter & von Prümmer, 2010). Bunun yanı sıra üniversite öğrencilerinin, öğretmenlerin, uzmanların uzaktan eğitim ile ilgili görüş ve algılarının da incelendiği görülmektedir (Bozkurt vd., 2015; Chokwe, 2015; Dargut, Torun & Erdem, 2016; Hall & Knox, 2009; Özyürek & Bedge, 2016; Parmaksız & Sıcak, 2015). Daha önce uzaktan eğitime sadece bilgisayar ve internet erişim imkanı olması halinde farklı eğitim sitelerinde kayıtlı ders videolarını izleyerek alabilen ilkökul öğrencilerine, ilk kez Covid-19 salgın hastalığı nedeni ile eğitimden uzak kalmamaları için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından EBA TV yolu ile uzaktan eğitim verilmektedir. İlkokul öğrencilerinin, ebeveynlerinin ve sınıf öğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen bu faaliyet ile ilgili görüşlerinin alınması, eğitimin faydalarını belirlemek ve daha faydalı olması adına eksikliklerinin araştırılması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Covid- 19 ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde; hastalık hakkında bilgi vermek ve önerilerde bulunmak (Chen, 2020; Khosravi, 2020; Uludağ, 2020), hastanelerde ihtiyaç duyulacak yoğun bakım yatak ve solunum cihazları hakkında tahminde bulunmak (Ankaralı, 2020), insanların sağlık kaygılarına (Ekiz, İlman & Dönmez, 2020), yemek firmaları üzerindeki (Şen, 2020), konut ve iş yeri kiralarında (Kayış, 2020), turizm (Acar, 2020), havacılık sektörü üzerindeki etkilerini (Akca, 2020), sosyal mesafe etkisini (Prem, Liu, Russell, Kucharski, Eggo & Davies, 2020), sosyoekonomik sonuçlarını (Alpago & Oduncu Alpago, 2020), bireylerin boş zamanlarda ev içi

rekreatif oyunlarına etkisini belirlemek amacıyla yapıldığı görülmektedir (Gümüştül & Aydoğan, 2020). Covid-19 döneminde okulların kapanmasıyla yurt dışında uygulanan yönetim uygulamalarını (Viner ve diğerleri, 2020), uygulanan uzaktan eğitimle ilgili öğretmen algılarını (Yang, 2020) inceleyen çalışmaların olduğu görüldürken, ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığının attığı adımları değerlendiren çalışmaların incelendiği (Özer, 2020a), mesleki ve teknik eğitimin bu süreçteki önemini (Özer, 2020b), eğitimdeki sorunları (Sarı & Nayir, 2020); okul yöneticilerinin, fen bilimleri ve Türkçe öğretmenlerinin, lisans öğrencilerinin ve okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin deneyimlerini inceleyen çalışmaların olduğu görülmektedir (Bakioğlu & Çevik, 2020; Bayburtlu, 2020; Duban & Şen, 2020; Karahan, Bozan & Akçay, 2020; Külekçi-Akyavuz & Çakın, 2020; Sirem & Baş, 2020). Covid-19 salgını nedeni ile bakanlık tarafından yürütülen uzaktan eğitim çalışmalarını deneyimleyen ilkökul öğrencilerinin, ebeveynlerinin ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin alınması çalışmayı gerekli kılmaktadır. Bu amaçla yapılacak ilk çalışma olması ve eğitimin paydaşları tarafından uzaktan eğitimin eksik ve yönlerinin belirlenecek olması, doğal afet, salgın hastalık gibi durumlarda başvurulacak uzaktan eğitimin daha iyi planlanmasına katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır.

Çalışmanın Amacı

İlkokul öğrenci ve ebeveynleri ile sınıf öğretmenlerinin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada üç soruya yanıt aranmıştır.

1. Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
2. Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik ilkökul öğrencilerinin görüşleri nelerdir?
3. Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik ebeveynlerin görüşleri nelerdir?

Yöntem

İlkokul öğrencilerinin ve ebeveynleri ile sınıf öğretmenlerinin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik görüşlerini almak için yapılan çalışmada fenemoloji (olgu bilimi) desenine başvurulmuştur. Fenemoloji deseni, günlük yaşamımızda farkında olduğumuz lakin detaylı ve derinlemesine bir anlayış sahibi olmadığımız olgulara odaklanarak, bireylerin deneyimlerini ve dünyalarında bu deneyimlere yükledikleri anlamlarda ortak ana özellikleri ya da deneyimin ana yapısını gün yüzüne çıkarmayı amaçlar (Denscombe, 2007; Titchen & Hobson, 2005; Yıldırım & Şimşek, 2013). Araştırmada da sınıf öğretmenlerinin, ilkökul öğrencilerinin ve ebeveynlerinin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri ile ilgili deneyimleri ortaya çıkarmak için fenemoloji desenine başvurulmuştur.

Örneklem

Çalışmaya amaçlı örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi yolu ile Trabzon ili Maçka ilçesindeki bir ilkökulda öğrenim görmekte olan 13 ilkökul öğrencisi ile bu öğrencilerin ebeveynleri ve 13 sınıf öğretmeni olmak üzere 39 kişi dahil edilmiştir. Uygun durum örnekleme, araştırma yapılacak kişi ya da gruplara daha kolay ulaşılabilmesi ile alakalıdır (Ekiz, 2009), araştırmaya hız ve pratiklik kazandırması (Yıldırım & Şimşek, 2011) açısından tercih edilen bir yöntemdir.

Araştırmacılar birini görev yaptığı okul olması nedeniyle daha kolay veri toplanılabileceği ve araştırmaya hız kazandırılacağı düşünüldüğü için uygun durum örneklemesine başvurulmuştur. İlkokul öğrencileri ile ebeveynleri ve sınıf öğretmenlerine ait demografik bilgiler tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 1: İlkokul Öğrencileri ve Ebeveynlerine Ait Demografik Bilgiler

Öğrenci Kodu	Cinsiyet	Ebeveyn cinsiyet	Anne eğitim	Baba eğitim	Anne meslek	Baba meslek	Gelir durumu	Sınıf
T1	K	K	İlkokul	İlkokul	Ev Hanımı	İşçi	Düşük	2
T2	K	K	Ortaokul	Lise	Ev Hanımı	S. Meslek	Orta	4
T3	E	K	Önlisans	Lisans	Memur	Memur	Orta	1
T4	E	E	Lisans	Lisans	Memur	Memur	Orta	4
T5	K	K	Lise	Lise	Ev Hanımı	İşçi	Düşük	3
T6	K	K	Lise	Lisans	Ev Hanımı	S. Meslek	Orta	1
T7	K	E	Lisans	Lisans	Memur	Memur	İyi	2
T8	K	K	Lise	Lisans	Ev Hanımı	Memur	Orta	4
T9	K	E	Lisans	Lisans	Memur	Memur	Orta	2
T10	E	K	Önlisans	Lisans	Ev Hanımı	Memur	Orta	1
T11	E	K	Lisans	Lisans	Memur	Memur	Orta	3
T12	E	K	Lise	Lisans	Ev Hanımı	Memur	Orta	2
T13	K	E	Lise	Lisans	S. Meslek	Memur	Orta	4

Çalışmaya katılan ilkokul öğrencilerinin 8'i kız, 5'i erkektir. Çalışmaya dahil edilen ebeveynlerinin ise 9'u kadın, 4'ü erkektir. Öğrencilerin annelerinin eğitim durumları incelendiğinde; 5'inin lise, 4'ünün lisans, 2'sinin ön lisans, diğerlerinin ise ortaokul ve ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Babalarının eğitim durumlarına bakıldığında; 10'unun lisans, 2'sinin lise, 1'inin ise ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. İlkokul öğrencilerinin annelerinin yarısından fazlasının ev hanımı (7), babalarının ise memur (8) olduğu görülmektedir. Çoğu orta gelirli ailelerin çocukları (10) olan ilkokul öğrencilerinin sınıf seviyelerine bakıldığında; 4'ünün 4. sınıfta, 4'ünün 2. sınıfta, 3'ünün 1. sınıfta, 2'sinin de 3. sınıfta okuduğu görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerine ait demografik bilgiler Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2: Sınıf Öğretmenlerine Ait Demografik Bilgiler

Kod	Cinsiyet	Mezun olduğu Üniversite	Bölüm	Hizmet Yılı	Okuttuğu Sınıf
M1	E	KTÜ	Sın. Öğrt.	14	2. sınıf
M2	E	Anadolu Üniver. (A.Ö.)	Sosyal Bil.	36	3. sınıf
M3	E	Atatürk Üniversitesi	Sın. Öğrt.	24	3. sınıf
M4	E	KTÜ	Sın. Öğrt.	22	2. sınıf
M5	E	Giresun Üniversitesi	Sın. Öğrt.	18	3. sınıf
M6	E	KTÜ	Sın. Öğrt.	15	2. sınıf
M7	E	Atatürk Üniversitesi	Sın. Öğrt.	18	1. sınıf
M8	K	Pamukkale Üniversitesi	Sın. Öğrt.	10	4. sınıf
M9	K	Ondokuz Mayıs Üni.	Sın. Öğrt.	11	4. sınıf
M10	K	KTÜ	Sın. Öğrt.	16	2. sınıf
M11	K	KTÜ	Sın. Öğrt.	14	1. sınıf
M12	K	KTÜ	Sın. Öğrt.	15	1. sınıf
M13	K	KTÜ	Orman Müh.	22	4. sınıf

Çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 7'sinin erkek, 6'sının kadın olduğu görülmektedir. Altı farklı üniversiteden mezun olan sınıf öğretmenlerinin yarısından fazlasının Karadeniz Teknik Üniversitesinden (7) mezun olduğu görülmektedir. Neredeyse tamamına yakını (11) sınıf öğretmenliği bölümünden mezun olan öğretmenlerin 11-36 yılları arasında değişen deneyime sahip oldukları görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin sadece 4'ünün 2. sınıf okuttuğu, diğer sınıf seviyesini okutan 3'er sınıf öğretmeni olduğu görülmektedir.

Verileri Toplama Aracı

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik ilkökul öğrencileri ve ebeveynleri ile sınıf öğretmenlerini görüşlerini ortaya koymak için onlarla ayrı yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmede; araştırmacı görüşme yapacağı kişilere soracağı soruları önceden hazırlar, fakat görüşme esnasında araştırılan kişilerden daha detaylı bilgi almak, onlara esneklik sağlamak amacıyla soruları tekrar düzenleyerek, tartışılmasına izin verir (Ekiz, 2009). Yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlamak amacıyla uzaktan eğitimle ilgili çalışmalar incelenmiş ve sınıf öğretmenlerine, ilkökul öğrencilerine ve ebeveynlerine yönelik ayrı ayrı taslak görüşme soruları hazırlanmıştır. Taslak sorular eğitim programları ve öğretimi alanından bir akademisyenin görüşüne sunulmuş, gelen dönütler doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşme sorularına son şekli verilmiştir. Her bir örneklem grubu için ayrı ayrı hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunun pilot uygulaması olarak ilkökul 1. sınıf ve 4. sınıfa devam eden iki öğrenci ve ebeveynleri ile 2. sınıfları okutan bir öğretmenle yapılmıştır. İlkokul öğrencileri ve ebeveynlerinin ve sınıf öğretmenin uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerini ölçmede başarılı olduğu görülen 3 ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formunda öğretmenlere demografik özelliklerinin yanında 5 soru, ilkökul öğrencilerine ve ebeveynlerine demografik özelliklerinin yanında 4'er soru sorulmuştur.

Veri toplama ve analiz süreçleri

İlkokul öğrencileri ve ebeveynlerinin ile sınıf öğretmenlerinin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmaya tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak Trabzon ilinin Maçka ilçesindeki bir ilkökulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile ebeveynleri ve sınıf öğretmenleri seçilmiştir. Örneklem grubu ile gerekli çalışmanın yapılabilmesi için İl Milli Eğitim Müdürlüğünden (MEM) izin alınmıştır. Ayrıca bu araştırma için 29.09.2020 tarih ve E.384 numaralı etik kurul izni ile yapılmıştır. Gerekli izinlerin alınması ile başlanan çalışmaya, Covid-19 nedeniyle okulların kapalı olması nedeniyle araştırmacılardan birinin görev yaptığı okuldaki sınıf öğretmenleri ile telefon ile iletişim kurulmuştur. Uzaktan eğitim faaliyetlerinin başlamasından 2 ay sonra görüntülü ve görüntüsüz konuşma ile yapılan görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt edilmiştir. Ortalama bir sınıf öğretmeni ile 8 dakika süren görüşmeler 13 sınıf öğretmeninden 105 dakikada toplanmıştır. Görüşme yapılan sınıf öğretmenlerine çalışmanın öğrenci ve ebeveynlere yönelik de yapıldığı bu nedenle okuttuğu sınıfta katkı sağlayacak öğrenci ebeveyni ve ilkökul öğrencisi olup olmadığı sorulmuştur. Öğretmenler sınıflarındaki öğrenci ebeveynlerinden katkı sağlamak isteyenlerin telefon numaralarını araştırmacılar ile paylaştıktan sonra öğrenci ebeveyni ile iletişime geçilmiştir. Görüntülü konuşmayı kabul etmeyen 8 öğrenci ebeveyni ile telefonun hoparlörü açılarak konuşulmuş ve görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Öğrenci ebeveynleri ile görüşülürken çocuklarının kendi cevaplarından etkilenmemeleri için farklı bir odada görüşme yapmaları istenmiştir. Öğrencilerin ebeveynleri ile yapılan görüşmeler ortalama 5 dakika sürmüştür. Öğrenci ebeveyni ile görüşükten sonra öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Ortalama 3 dakika süren öğrenci görüşmeleri toplam 35-40 dakika sürmüştür. İlkokul öğrencileri ile ebeveynleri ve sınıf öğretmenleri ile ses kayıt cihazı yardımı ile yapılan görüşmeler sesi Word dosyasına aktaran programlar yardımı ile yazıya geçirilmiş daha sonra görüşmeler tekrar tek tek dinlenerek program kaynaklı aksaklıklar ya da eksiklikler el ile yazılarak tamamlanmıştır. Elde edilen verilerin hepsi betimsel analiz ile analiz edilerek tablolar halinde sunulmuştur. Betimsel analizde veriler, araştırma sorularının meydana getirdiği temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme sürecinde kullanılan sorular veya boyutlar üzerine odaklanarak da sunulabilir ve görüşülen bireylerin çarpıcı bir biçimde yansıtmak için direkt alıntılara çoğunlukla yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Çalışmada ilkökul öğrencileri ve ebeveynleri ile sınıf öğretmenlerinin görüşlerini yansıtmak amacıyla alıntılar yapılmıştır. Kodlamada öğrenci ve öğretmen kelimelerinin karışmaması için öğretmenlere muallim kelimesinin baş harfi ve sıra numarası (M1, M2, M3,...), öğrencilere talebe kelimesinin baş harfi ve sıra numarası (T1, T2, T3,

....), ebeveynlerine de (E1, E2, E3,...) verilerek kodlar oluşturulmuştur. İlkokul öğrencileri ve ebeveynleri ile sınıf öğretmenlerinden elde edilen veriler araştırmacılar tarafından ayrı ayrı analiz edildikten sonra kodlamanın güvenilirliği Miles ve Huberman'ın (1994) formülüne göre hesaplanmıştır. Miles & Huberman (1994) formülünde güvenilirlik; ortak kodların, ortak kodlar ile ortak kodlara uymayan kodların toplamına bölündükten sonra yüz ile çarpılması ile elde edilir (Miles ve Huberman, 1994: 64). Bu formüle göre araştırmacılar arasındaki kodlama uyumunun %95 olduğu görülmüştür. Kodlamaları destekleyici öğrenci, ebeveyn ve sınıf öğretmenlerinden alınan doğrudan alıntılara her tablonun açıklamasından sonra yer verilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Çalışmanın bu bölümünde Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyeti hakkında ilkökul öğrencileri ve ebeveynleri ile sınıf öğretmenlerinden elde edilen görüşlere yer verilecektir.

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine ilişkin öğrenci görüşleri

Öğrencilere Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerinin yeterliliği, bu dönemde okuldaki sınıf öğretmeni ile iletişim kurma durumu ve amacı, bu dönemden sonra okulda yüz yüze eğitim mi yoksa uzaktan eğitimle mi eğitim-öğretim hayatına devam etmek istediği ve uzaktan eğitim döneminde bir sorunla karşılaşma durumu sorulmuştur ve elde edilen veriler tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 3: Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitimin Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Yeterlilik durumu	f	Nedeni	Öğrenciler	f
Yetersiz (T1, T7, T8, T11)	4	Uzaktan eğitimde öğretmenle etkileşim kurulamaması anlamayı güçleştirdiği için yetersiz.	T1, T7	2
		Uzaktan eğitimde ders süreleri yetersiz.	T8, T11	2
		Uzaktan eğitim İngilizce dersinde yabancı dil konuşulduğu için ders anlamıyoruz.	T8	1
Kısmen yeterli (T2, T5, T13)	3	Uzaktan eğitim öğretici ama dersler yüzeysel anlatılmakta.	T2, T13	2
		Uzaktan eğitim öğretici ama konu değerlendirmesi öğrenci seviyesi üstünde yapılmakta.	T5	1
Yeterli (T3, T4, T6, T9, T10, T12)	6	Öğrencilerin bilmediği konuların tekrarlı anlatılması kalıcı öğrenmeler sağlamakta.	T3, T4, T6, T9, T10, T12	6
		Eğlenceli etkinliklere yer verilmesi sayesinde (masal, hikaye anlatma,...) öğrenci motivasyonunu artırmakta..	T6	1

Öğrencilerin 6'sı Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitimi bilmedikleri konuları tekrarlı bir şekilde anlatmaları sayesinde iyi öğrendikleri için yeterli görmekteyler. İlkokul öğrencilerinin 4'ü uzaktan eğitimi yetersiz görürken, 3'ü kısmen yeterli görmektedir.

Uzaktan eğitimi yetersiz gördüğünü ifade eden T8 kodlu öğrenci düşüncelerini; “*Sınıftayken İngilizce öğretmenimiz bize hem İngilizce hem de Türkçesini söylerdi. Televizyondaki sırf İngilizce konuştuğu için anlamıyorum.*” şeklinde ifade ederken; yeterli gördüğünü düşünen T10 kodlu öğrenci düşüncelerini; “*Evet başka anlattığını birkaç gün devam ettiği için onu iyice kavıyoruz.*” şeklinde belirtmiştir.

Kısmen yeterli olduğunu düşünen T2 kodlu öğrenci düşüncelerini;

“Yani okulda öğretmen daha çok ayrıntıya giriyor. Yine de yeterli ama uzaktan eğitimde dersler daha yüzeysel gidiyor. Ben az anlatma ile de anlıyorum ama öğretmenim okulda anlamayanlar için daha ayrıntılı anlatıyor. Uzaktan eğitimde bazı derslerin şeyleri güzel ama matematik ve Türkçe gibi derslerde daha çok ayrıntıya girmesi gerekir, anlıyorum ama bazı anlattıklarını genelde anlayamıyorum. Daha çok örnek verse daha iyi anlarım faydalı yanları var böyle bir süreçte böyle bir eğitim verilmesi faydalı ama.”

şeklinde belirtmiştir.

Tablo 4: Covid-19 İzolasyon Sürecinde İlkokul Öğrencileri İle Sınıf Öğretmenleri Arasındaki İletişim Durumu İle İlgili Öğrenci Görüşleri

Durum	f	Öğretmenin İletişim Kurma Amacı	Öğrenciler	f
Evet (T12 dışındaki tüm öğrenciler)	12	Günlük ödev gönderme.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T13	11
		Etkinlikler gönderme (Deney, şiir, tasarım,...).	T1, T3, T6, T8, T10, T13	6
		Ders videoları gönderme.	T2, T3, T4, T5, T6, T10	6
		Görüntülü ders yapma.	T2, T4, T8, T11	4
		Sosyal etkinlik duyuruları yapma.	T2	1
Hayır	1	Herhangi bir iletişim kurulmadı.	T12	1

İlkokul öğrencilerinin 12’sinin öğretmenleri ile Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim sürecinde iletişim kurduğu görülmektedir. Bu iletişimin amaçları incelendiğinde; ilkokul öğrencilerinin 11’ine sınıf öğretmenlerinin günlük ödev gönderdiği, 6’sının etkinlikler ve ders videoları gönderdiği, 4’ünün de görüntülü ders yaptığı görülmektedir.

Öğretmeni ile iletişime geçtiğini ifade eden T6 kodlu öğrenci konu ile ilgili olarak düşüncelerini “Öğretmenim bana deneyler gönderdi, şiir ezberletti, oyun yaptık hamurlardan, ders videoları gönderdi, ödevler verdi. Kibrit çöpleri ve oyun hamurundan geometrik cisimler yapma videosu gönderdi, derslerle ilgili konuyu anlatan videolar gönderdi.” şeklinde ifade ederken; öğretmeni ile iletişime geçmediğini belirten T12 kodlu öğrenci düşüncelerini, “Hayır kurmadım.” şeklinde belirtmiştir.

Tablo 5: İlkokul Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim İle Yüz Yüze Eğitimi Tercih Etme Durumu

Tercih Türü	f	Okulu Tercih Etme Nedeni	Öğrenciler	f
Okulda yüz yüze eğitim (T10 hariç tüm öğrenciler)	12	Etkileşim kurma ve eğlenceli etkinlikler sayesinde kalıcı öğrenmeler sağlamakta.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T12, T13	10
		Sosyal ve duygusal gelişimi desteklemekte.	T3, T4, T5, T6, T8, T9, T11, T12	8
		Derslere daha fazla motive etmekte.	T2, T6	2
		Sosyal faaliyetlere (yarışma) katılımı kolaylaştırma.	T2	1
Uzaktan Eğitim (T10)	1	Sabah erken kalkma zorunluluğunun olmaması.	T10	1

İlkokul öğrencilerinin okulda yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimi tercih etme durumları incelendiğinde öğrencilerin 12’sinin okulda yüz yüze eğitimi tercih ettikleri görülmektedir. Okulda yüz yüze tercih etme nedenleri incelendiğinde; öğrencilerin 10’u okulların öğretmenleri ile etkileşim kurma ve eğlenceli etkinlikler sayesinde kalıcı öğrenmeler sağladığı, 8’i okulların sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklediği için, 2’si okulların daha motive edici olması nedeni ile okulda yüz yüze eğitimi tercih ettiklerini ifade etmektedirler. Okulda yüz yüze eğitimi tercih eden T13 kodlu öğrenci konu ile ilgili olarak görüşlerini,

“Yüz yüze. Çünkü sınıfta anlamayanlara öğretmen bir daha anlatıyor ve daha çok mesela tekrar oluyor. Mesela metrenin nasıl olacağını açıklıyor. Örnek veriyor. Öyle daha güzel oluyor. Soruyor mesela kim anladı, kim anlamadı diye. Sonra onlar için tekrar söylüyor ve anlatıyor. Okulda olunca anında düzeltme imkanı oluyor.”

şeklinde ifade ederken, uzaktan eğitimi tercih ettiğini ifade eden T10 kodlu öğrenci, “Uzaktan eğitim almak isterim. Çünkü televizyondan ders izlerken sabah erken kalkmak zorunda değilim, okul zamanında uykusuz kalıyorum.” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 6: İlkokul Öğrencilerinin Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitimde Sorunla Karşılaşma Durumları

Durum	f	Karşılaşılan Sorun	Öğrenciler	f
Hayır	9	-	T1, T3, T4, T5, T6, T7, T9, T11, T12	9
Evet (T2, T8, T10, T13)	4	İngilizce derslerinde hep yabancı dil konuşulması.	T2, T8	2
		Öğretmenlerin değişmesi.	T10	1
		Konuların ayrıntılı anlatılması.	T13	1

İlkokul öğrencilerinin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim uygulamasında bir sorunla karşılaşma durumları incelendiğinde 9 öğrencinin herhangi bir sorunla karşılaşmadığı, iki öğrencinin İngilizce derslerinde hep İngilizce konuşulması, birer öğrencinin öğretmenlerin değişmesi ve öğretmenlerin konuları ayrıntılı anlatmaması olmak üzere toplam 4 öğrencinin sorunla karşılaştığı görülmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde herhangi bir sorunla karşılaşmadığını ifade eden T1 kodlu öğrenci konu ile ilgili düşüncelerini, “Uzaktan eğitim erken saatlerde olduğu için bir şey bir sorunla karşılaşmadım.” şeklinde belirtirken, sorunla karşılaştığını belirten T10 kodlu öğrenci düşüncelerini; “Bazen öğretmen değişiyor. Hep aynı öğretmen olsun istiyorum.” Şeklinde belirtmiştir.

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine ilişkin ilkokul öğrencilerinin ebeveynlerinin görüşleri

İlkokul öğrencilerinin ebeveynlerine Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerinin yeterliliği, bu dönemde çocuklarının okuldaki sınıf öğretmeni ile iletişim kurma durumları, bu dönemden sonra çocuklarının yüz yüze mi yoksa uzaktan eğitimle mi eğitimlerine devam etmesini istedikleri ve uzaktan eğitim döneminde bir sorunla karşılaşma durumları sorulmuştur. Elde edilen veriler tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 7: Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitimin Yeterliliğine İlişkin Ebeveynlerin Görüşleri

Durum	f	Nedeni	Ebeveynler	f
Yetersiz (E5, E7, E8, E12)	4	Konu öğretimi için ayrılan ders süresinin az olması.	E8, E12	2
		Aynı konunun sürekli tekrar edilmesi.	E5	1
		Öğretmenle etkileşim kurulamaması.	E7	1
		İngilizce derslerinde hep yabancı dil konuşulması nedeniyle derslerin anlaşılmasının güçleşmesi.	E8	1
		Öğrencinin derse ilgisini çekememesi.	E12	1
Kısmen (E3, E6, E9)	3	Öğretici ama etkileşim kurma konusunda yetersiz.	E6, E9	2
		Öğretici ama motive edici değil.	E3	1
		Öğretici ama konuların öğretimi için ayrılan ders süreleri yetersiz.	E3	1
Yeterli (E1, E2, E4, E10, E11, E13)	6	Anlatılanlar kolayca öğrenilebilmekte.	E1, E4, E10, E11, E13	5
		Öğrenilenleri tekrar etme fırsatı bulunmakta.	E2, E11	2
		Konuların öğretimi için yeterli ders süresi bulunmakta.	E13	1

İlkokul öğrencilerinin ebeveynlerinin 4’ü Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerini yetersiz bulurken 3’ü kısmen yeterli, 6’sı ise yeterli bulmaktadır. İlkokul öğrencilerinin ebeveynlerinin uzaktan eğitim faaliyetlerini yeterli bulma nedenleri incelendiğinde; 4’ünün uzaktan eğitim sayesinde çocuklarının öğrenebildiğini, 2’sinin çocuklarının dersleri tekrar etme fırsatı bulabildiğini ifade ettikleri görülmektedir. Uzaktan eğitimin yetersiz olduğunu düşünen E5 kodlu ebeveyn konu ile ilgili olarak görüşlerini; “Uzaktan eğitim sürekli olmasa da arada takip ediyorum şöyle söyleyeyim yeterli değil de sürekli tekrar olduğu için ona çok katı bir şey var mı bilmiyorum fazla öğretici olduğunu düşünmüyorum.” şeklinde ifade etmiştir.

Yeterli olduğunu düşünen E13 kodlu ebeveyn görüşlerini;

“Dersler iyi. Hocalarımız güzel anlattı. Ama öğrenciler okuldan uzaklaşmanın verdiği rahavetle adapte olamadıklarını düşünüyorum. Benim kızım da böyle oldu. Hatta son bir iki derse bakmadı bile. Hocalar güzel anlattılar. Basit anlattılar. Çok fazla bir detaya girmediler. Bence güzel oldu ama çocuklar da pek etki yapmadı bence. Yetersizlik olduğunu düşünmüyorum yani sadece okuldaki ortamını bulamadığı için isteksizlik oluştu. Hani bir de karnenin verilmeyeceğini duydukları için belki rahavete kapılmış olabilirler. Ama hocalarla ilgili bir sıkıntımız yok. Anlatımları güzeldi. şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 8: Covid-19 İzolasyon Sürecinde İlkokul Öğrencileri İle Sınıf Öğretmenleri Arasındaki İletişim Durumu İle İlgili Öğrenci Ebeveynlerin Görüşleri

Durum	f	Öğretmenin İletişim Kurma Amacı	Ebeveynler	f
Evet (E11 dışındaki tüm ebeveynler)	12	Günlük ödevler gönderme.	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9, E10, E12, E13	12
		Etkinlikler gönderme (Deney, şiir, tasarım,...).	E1, E2, E3, E4, E6, E10	6
		Ders videoları gönderme.	E3, E4, E6, E8, E10	5
		Canlı ders yapma.	E2, E4, E8, E9, E12	5
		Öğrenci eğitimi hakkında fikirler verme.	E3, E6	2
Kısmen	1	Yeterli bir iletişim olmadı.	E11	1

İlkokul öğrencilerinin ebeveynlerinin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri döneminde çocuklarının okuldaki sınıf öğretmenleri ile iletişim kurma durumları incelenmiştir. Tablodaki verilere göre 12 ebeveynin öğretmenlerin çocuklarıyla iletişim kurduklarını

belirttikleri görülmektedir. İletişim kurma amaçları incelendiğinde bu süreçte 12 ebeveynin öğretmenlerin çocuklarına günlük ödev verdiğini, 6 ebeveynin öğretmenlerin çocuklarına etkinlikler gönderdiğini, 2 öğretmenin çocuğunun eğitimi hakkında bilgi aldığını, beş öğretmenin canlı ders yaptığını, 5 öğretmenin ders videosu gönderdiğini belirttikleri görülmektedir. Çocuğunun öğretmeni ile iletişim kurduğunu belirten E6 kodlu ebeveynin görüşleri;

“Öğretmeni ile iletişime geçtik. Bu süreçte öğretmen günlük televizyondan verilen eğitimi destekleyici ödevler verdi, etkinlikler, test, deneyler verdi. Bizi hiç boş bırakmadı, ilgisiz davranmadı bu da çocuklar için çok iyi oldu. Çok iyi ilgilendi. Teşekkür ederim kendisine. Bunun dışında bir şey yapmasına gerek yoktu bence, her şeyi yerindeydi. Ekstra deneyler yaptırdı zaten takip etti. En azından çok önemli benim için takip çok önemli. Mesela oğlum orta okula gidiyor ama herhangi bir takip yok. Tamamen oğlumun inisiyatifine kalmış. Kendisi çalışmazsa ortaokul öğretmenlerinden bir dönüt gelmedi”

şeklinde. Kısmen iletişime geçtiğini ifade eden E11 kodlu ebeveynin görüşleri ise;

“Birebir öğretmenimizle iletişim kurmadım. Bir kaç hafta sonra minik minik göstermelik ödevler atmaya başladı ama hiçbir zaman yeterli bulmadım. Ben öğretmenden günlük düzenli olarak konu anlatımı veya özet beklerdim. Soru göndermesini beklerdim. Çocuğun eksiklikleri kalmaması için gereğini yapmasını beklerdim. Son zamanlarda iki tane video attı ama sürece yaydığımızda çok fazla yeterli bulmuyorum. Video atabilir, özet atabilir, defterinize şunları yazın diye. Onlara yönelik pekiştirme çalışmaları gönderebilirdi.”

şeklinde.

Tablo 9: İlkokul Öğrencilerinin Ebeveynlerinin Uzaktan Eğitim İle Okulda Yüz Yüze Eğitimi Tercih Etme Durumu

Türü	Tercih Nedeni	Ebeveynler	f
Okulda	Öğretmenle etkileşim kurma fırsatı bulunmakta.	E1, E2, E4, E5, E6, E7, E8, E9, E13	9
yüz yüze eğitim	Öğrenciyi daha çok motive etmekte.	E2, E3, E4, E6, E10, E11, E12, E13	8
(Hepsi)	Öğrencinin sosyal ve duygusal gelişimi ni desteklemekte.	E3, E4, E5, E6, E8, E9, E10	7
	Öğrenci sosyal faaliyetlere (yarışma) daha kolay katılabilmekte.	E9	1

İlkokul öğrencilerinin ebeveynlerinin tamamı çocuklarının okulda yüz yüze eğitim almalarını istemektedirler. Ebeveynlerin 9'u çocuklarının okulda öğretmenleri ile etkileşim kurabildiklerini, 8'i çocuklarının okulda derslere daha çok dikkatlerini verdiklerini ve motive olduklarını, 7'si ise okulların çocuklarının sosyal ve duygusal gelişimini desteklediğini buna gerekçe olarak göstermiştir.

Konu ile ilgili E6 kodlu ebeveynin düşünceleri;

“Ben yüz yüze eğitim almasını istiyorum. Bir kere okulda zamanında çok güzel daha istekli oluyor. Ondan sonra uzaktan eğitim tamam ama çocuklar okula gidiyor daha mutlu oluyorlar. En azından daha değişik bir ortam görüyorlar, aktivite yapma imkanları olabiliyor. Değişik arkadaş ortamı sosyal ilişki ortamı bulabiliyorlar. Uzaktan eğitimde tane iyi gidiyor ama birebir eğitim daha iyi bence.”

şeklinde ifade etmektedir.

Tablo 10: İlkokul Öğrencilerinin Ebeveynlerinin Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitimde Sorunla Karşılaşma Durumu

Durum	f	Sorun	Ebeveynler	f
Hayır (E1, E7)	2	-	E1, E7	2
Evet (E1 ve E7 hariç tüm ebeveynler)	11	Ders sürelerinin kısa olması	E3, E9, E10, E11, E12	5
		Konuların yüzeysel anlatılması	E2, E9, E10	3
		İngilizce dersinde sürekli İngilizce konuşulmasının anlamayı güçleştirilmesi	E2, E8, E13	3
		Motive edici olmaması	E5, E13	2
		Teneffüslerin sık ve verimsiz olması	E2, E13	2
		EBA'ya girilememesi ve canlı ders saatinin erken olması	E4, E8	1
		Öğretmenden dönüt alınamaması	E6	1

İlkokul öğrencilerinin ebeveynlerinin 2'si Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri esnasında herhangi bir sorunla karşılaşmadığını belirtirken 11'i sorunla karşılaştığını belirtmektedir. Sorunla karşılaştığını belirten ebeveynlerin 5'i ders sürelerinin kısa olması, 3'ü İngilizce derslerinde sürekli İngilizce konuşulması nedeni ile dersin anlaşılabilmesi ve derslerin motive etmede yetersiz kaldıklarını sorun olarak ifade ettikleri görülmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde bir sorunla karşılaşmadığını ifade eden E1 kodlu ebeveynin görüşleri; *“Herhangi bir sorunla karşılaşmadık yaptığı kadar da çocuklar yapıyorlar.”* Şeklinde iken sorunla karşılaştığını ifade eden E10 kodlu ebeveynin görüşleri; *“İçerikler çocuklara basit geliyor, daha ileri düzeyde anlatılabilir. Ders süreleri uzatılmalı, örneklendirmeler artırılmalıdır.”* şeklindedir.

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Sınıf öğretmenlerine Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerinin yeterliliği, bu dönemde öğrencilerine yönelik eğitim-öğretim çalışmaları yapma durumları, mesleki gelişim açısından yaptıkları çalışmalar, bu dönemden sonra eğitimin okulda yüz yüze mi yoksa uzaktan mı devam edilmesi gerektiği sorulmuş ve uzaktan eğitim ile ilgili önerileri alınmış ve elde edilen veriler tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 11: Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitimin Yeterliliğine İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Durum	f	Nedeni	Öğretmenler	f
Yetersiz (M1, M3, M4, M5, M7, M9, M10, M12, M13)	9	Konular yüzeysel ve tekrar anlatılmakta.	M1, M3, M4, M5, M7, M10, M11, M12	8
		Öğrencileri motive edememekte.	M4, M5, M9, M13	4
		Öğrencilerin bireysel farklılıkları gözetilememekte.	M4	4
		Kazanımlara ayrılan ders sürelerinin yetersiz olması	M5, M7, M10, M13	4
		Öğrenci-öğretmen etkileşimi kurulamamakta.	M1, M3, M5	3
Kısmen (M2, M8)	2	Öğretici ama öğrenciler daha pasif konumda.	M8	1
		Öğretici ama İngilizce dersinde yetersiz.	M2	1
		Öğretici ama etkileşim kurulamamakta.	M2	1
Yeterli (M6, M11)	2	Zenginleştirilmiş içerikleri bulunmakta.	M6	1
		Eğitim-öğretim faaliyetini tamamlamakta.	M11	1

Sınıf öğretmenlerinin 9'u Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerini yetersiz bulurken, 2'si kısmen yeterli olduğunu, 2'si de yeterli olduğunu ifade etmiştir. Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitimi yetersiz bulma nedenleri incelendiğinde; öğretmenlerin 8'i uzaktan eğitim sürecinde konuların yüzeysel anlatıldığını, 4'ü öğrencileri motive etmede yetersiz kaldığını, 4'ü de öğrencilerin bireysel farklılıklarının gözetilemediğini belirtmiştir. Yetersiz olduğunu düşünen M4 kodlu öğretmen görüşlerini;

“Seviye farklılıklarına, çocukların ilgisini, motivasyonunu dikkate alırsak beni sınıfımı göz önünde bulundurarak özellikle çocuklara faydalı olmayacağını düşünüyorum. Yani ilgisi odaklanma konusunda motivasyon eksikliği yaratıyor. Yüz yüze eğitimdeki durumlarını düşünüyorum. Şu anda bile televizyonda izlediğini düşünüyorum. Sürekli tekrar gerekiyor. Bir defa çoğuğun üzerinde sürekli gözüne alacak. Çocuğu motive edeceksin. Orada bir defa anlatıp geçiyor. Örneği bir defa anlatıyor. Acaba çocuk anladı mı? Soru sorma şansı yok. Dinleme şansı yok. Faydası olduğunu zannetmiyorum.”

şeklinde ifade ederken; yeterli olduğunu düşünen M11 kodlu öğretmen; *“Görüyorum. Düzenli olarak bütün konular işlendi çünkü. Her konu plan dahilinde etkinlikler ile birlikte işlendi. Çocuklar seviye olarak düşmediler. Geride kalmadıklarını düşünüyorum. Faydalı olmadan ziyade eksik kalmadıklarını düşünüyorum.”* şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 12: Sınıf Öğretmenlerinin Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitim Faaliyetlerinde Öğrencilerine Yönelik Yaptıkları Eğitim-Öğretim Faaliyetleri

Durum	f	İletişim Kurma Amacı	Öğretmenler	f
Evet (M2 ve M4 dışındaki öğretmenler)	11	Günlük ödevler gönderme.	M1, M3, M5, M6, M7, M8, M9, M10, M11, M12, M13	11
		Ders videoları gönderme.	M1, M3, M5, M6, M8, M9, M11	7
		Etkinlikler gönderme (Deney, şiir, tasarım, birlikte çalışma,...).	M6, M7, M8, M11	4
		Canlı ders yapma.	M3, M7, M10, M12	4
		Çocukların anlamadıkları yerlerde sorularını cevaplama.	M3, M7	2
		Zümre öğretmenleri ile işbirliği yapma.	M6, M7	2
		Branş öğretmenleri ile iletişime geçme.	M5	1
		Öğrencilerde gerekli teknolojik alt yapı (internet, bilgisayar) bulunmamakta.	M2	1
Hayır (M2, M4)	2	Faydalı olacağını düşünmüyorum.	M4	1

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerine ek olarak sınıf öğretmenlerinin 11'i ödevler verdiğini, 7'si ders videoları gönderdiğini, 4'ü canlı ders yaptığını, bunun yanında öğrencilerin sorularını cevaplama, zümre öğretmenlerle iş birliği yapma gibi etkinlikler yaptıklarını ifade etmiştir. Sınıf öğretmenlerinin 2'si ise öğrencilerin teknolojik alt yapılarının olmaması ve faydalı olacağı düşüncesinde olmadıkları için eğitim yapamadıklarını belirtmiştir. Öğrencilerine yönelik eğitim öğretim faaliyeti yaptığını ifade eden M5 kodlu öğretmen görüşlerini;

“Çocuklara video ödevler gibi çalışmalar yaptırdım. Video gönderdim. Kendi videomu çekip telefonda çocuklara ödevleri verdim. Konu anlatımı yaptım videoda. WhatsApp üzerinden bol bol test yolladım. İngilizce öğretmenini aradım, onların da ödevlerini aldım. çocuklara yolladım geliyor. 30 doğru 5 yanlış gibi zaten soruların altta cevap anahtarları var.”

şeklinde ifade ederken, yapmadığını ifade eden M2 kodlu öğretmen *“Yok ben yapmadım öyle bir altyapımız yok öğrencilerimizin 12'sinde internet var 14'ünde yok Telefonla da olacak bir şey değil benim çocuğum bile giremiyor.”* şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 13: Sınıf Öğretmenlerinin Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitim Döneminde Mesleki Gelişimleri İçin Yaptıkları Çalışmalar.

Türü	f	Nedeni	Öğretmenler	f
Evet (M3, M5, M6, M7, M8, M10, M12, M13)	7	Uzaktan hizmet içi kurslara katılma.	M6, M8, M10, M13	4
		Sosyal ağları takip etme.	M8, M12, M13	3
		Kitap okuma.	M7, M10	2
		Doktora derslerine katılma.	M8	1
		Proje yapma.	M10	1
		Zümre işbirliği yapma.	M12	1
Hayır (M1, M2, M4, M5, M9, M11)	6	Boş zamanım olmadı. (vefa grubu, çocuk bakma, öğrenci çalışmalarına zaman ayırma)	M5, M9, M11	3
		Düşünmedim.	M1, M4	2
		Psikolojimiz bozulduğu için yapmadım.	M2	1

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin 7'si mesleki gelişim çalışmaları yaptığını belirtirken, 6'sı yapmadığını belirtmiştir. Mesleki gelişim çalışması yapan öğretmenlerin 4'ü uzaktan hizmet içi eğitimlere katıldığını, 3'ü sosyal ağları takip ettiğini, 2'si kitap okuduğunu belirtirken; mesleki gelişim çalışmasını yapmadığını belirten öğretmenlerden 3'ü boş zamanları olmamasını neden olarak göstermiştir. Mesleki gelişim çalışması yaptığını ifade eden M8 kodlu öğretmen;

“Mesleki açıdan kendimi geliştirmek için doktora yapıyorum şu an. Bu kapsamda düzenli olarak derslere katılıyorum. Bunun dışında sunu hazırlamak gibi ekstrasdan öğrenciler için bir şeyler yapıyorum. Yani bunlarla ilgili programlara biraz yöneldim. Hani ne, nasıl hazırlanır, ne yapılır gibi farklı programlara bakıyorum. Hani o yönden de kendimi geliştirmeye çalışıyorum. Çünkü yani sınıfta Eba'dan olsun veya elimizde var olan hazır kullandığımız şeyler olduğu için çok fazla ihtiyaç duymadık, ancak şimdi biraz daha farklı şeyler sunmak çocuğun daha çok hani sürekli bir şeyler okumak düzgün metin vermek yerine çocuğun ilgisini çekecek hale getirmeye çalışıyorum. Onun için de daha çok web tabanlı hazırlanan programlara falan bakmaya başladım çocuklara bir şeyler hazırlarken. O anlamda kendimi geliştiriyorum. Onun dışında dediğim gibi doktora yapıyorum. Onun çalışmalarını sürdürüyorum.”

şeklinde düşüncelerini belirtirken; mesleki gelişim çalışması yapmadığını belirten M11 kodlu öğretmen düşüncelerini, *“Mesleki açıdan bir çalışma yapmadım. Gerek duymadım daha doğrusu, anca çocuklara ödev hazırlamak, video çekmek, ders anlatmakla geçti. Hani vaktim de olmadı açıkçası.* şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 14: Sınıf Öğretmenlerinin Eğitime Okulda Yüz Yüze Veya Uzaktan Devam Edilmesine İlişkin Görüşleri.

Türü	Nedeni	Öğretmenler	f	
Okulda yüz yüze eğitim (M1, M2, M4, M5, M8, M9, M11)	7	Öğrenci-öğretmen etkileşimi sayesinde kalıcı öğrenmeler sağlamakta.	M1, M5, M8, M9	4
		Öğrencileri daha iyi motive etmekte.	M2, M4, M9	3
		Velilere fazla görev düşmemekte.	M11	1
Birlikte yürütülebilir (M3, M6, M7, M10, M12, M13)	6	Okuldaki eğitimi tamamlayıcı faaliyet olarak sürdürülebilir.	M3, M6, M12, M13	4
		Branş öğretmeni (İngilizce, Din) olmayan okullardaki öğrencilerin derslerde yaşadıkları eksiklikler desteklenebilir.	M10	1

Sınıf öğretmenlerinin 7'si öğrencilerin okulda yüz yüze eğitim alması gerektiğini, 6'sı yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimin birlikte yürütülmesi gerektiğini belirtmiştir. Öğrencilerin okulda

yüz yüze eğitim alması gerektiğini belirten sınıf öğretmenlerinden 4'ü öğrencilerin öğretmeni ile okulda etkileşim kurabilmesi sayesinde kalıcı öğrenmeler sağlandığını ifade etmiştir. Her iki eğitim türünün birlikte yürütülmesi gerektiğini savunan sınıf öğretmenlerinin 4'ü ise uzaktan eğitimin okulda verilen eğitimi tamamlamaya yardımcı olabileceğini belirtmiştir. Öğrencilerin okulda yüz yüze eğitim alması görüşünde olan M8 kodlu öğretmen düşüncelerini;

“Ben böyle düşünmüyorum, uzaktan eğitime bence devam edilmemeli. Uzaktan eğitim gerçekten zaman olarak insanın çok fazla zamanını alıyor. Şöyle ki, yüz yüze eğitimde bir öğrenciye belki bir örnekte, iki örnekte veya 5 dakikada anlatabileceğim, yaptırabileceğim, kavratabileceğim bir şeyi uzaktan eğitimle bir saatte, bir günde bazen bir haftada mesela, uzunluk ölçülerini ben çocuklara bir haftada uzaktan eğitimle kavratamadım. Normalde derste yapıyor olsak, üç ders saatinde birçok öğrencime uzunluk ölçülerini ile ilgili her şeyi çok güzel kavramış oluyorlardı. Daha önceki geçmiş yıllardaki deneyimlerime dayanarak söylüyorum bunu. O yüzden uzaktan eğitime devam edilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Yüz yüze eğitime devam edilmesi, geçilmesi gerektiğini düşünüyorum.”

şeklinde belirtirken, ikisinin birlikte yürütülebileceğini düşünen M3 kodlu öğretmen düşüncelerini, *“Okulda yüz yüze eğitimle birlikte yapılırsa iyi olur. En azından okulda anlamadığını orada veya orada anlamadı bir konuyu okulda öğretmene sorabilir. Birbirini tamamlayabilir.”* şeklinde belirtmiştir.

Tablo 15: Sınıf Öğretmenlerinin Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitime Yönelik Önerileri.

Öneriler	Öğretmenler	f
Öğrenci canlı dersleri kendi öğretmeninden almalı	M3, M7, M8, M9, M10, M11, M12	7
Öğrencilerin evlerindeki teknolojik alt yapılar tamamlanmalı	M7, M10, M11, M12, M13	5
Müfredat azaltılıp konu içerikleri artırılmalı.	M1, M5, M7, M10, M13	5
Ders süreleri artırılarak, ders tekrarı şeklinde olmayan eğlenceli etkinlikler planlanmalı.	M1, M2, M5, M6, M10	5
Dersler tek kaynak kitaptan belirli bir saatte yapılmalı.	M6, M7	2
İngilizce dersi anlaşılır olmalı.	M2	1
Büyük yaş gruplarında kullanılmalı.	M4	1

Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik önerileri incelendiğinde; sınıf öğretmenlerinin 7'si öğrencilerin kendi öğretmenleri ile uzaktan canlı ders yapmaları gerektiğini, 5'i öğrencilerin uzaktan eğitime kolaylıkla ulaşmalarını sağlayacak bilgisayar, internet gibi teknolojik alt yapılarının tamamlanması gerektiğini ve müfredatın azaltılıp konu içeriklerinin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. Bunların dışında ders sürelerinin artırılarak derslerin tekrar şeklinde olmayan eğlenceli etkinliklerle sürdürülmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Konuya ilişkin olarak M5 kodlu öğretmen düşüncelerini; *“Daha renkli anlatabilir. Bazı öğretmenler var robot gibi anlatıyor. Anlat geç. Bir de içeride belgesellerden yararlanabilir. Fen dersini anlatırken belgesellerden yararlanabilir. Çocuk görsel olarak görebilir. Bazılarında var depremler gösteriyor ama bazıları da yok.”* Şeklinde belirtirken, M10 kodlu öğretmen;

“Uzaktan eğitim sürecinde bir kere EBA'nın süresinin daha uzun olması gerekir, eğer sadece EBA yeterli görünüyorsa. Daha uzun süreli ve daha fazla çözümlü olması gerekiyor. Ayrıyeten EBA'nın, EBA TV dışındaki EBA'nın da çok yetersiz olduğunu düşünüyorum. Özellikle ilk üç sınıfta yeterli dökümanın olmadığını düşünüyorum. Ben araştırdığımda kendim bulamıyorum ve kendim üretmek zorunda kalıyorum. Kendim her gün bir defter tutup yazıp gönderiyorum çocuklara. Çünkü oradaki kaynaklar yetersiz. Daha etkileşimli özellikle alt gruptakilere hakim olduğum için 1., 2., 3. sınıf düzeyi için çocukların daha aktif kullanabilecekleri daha etkileşim içerisinde olabilecekleri dökümanların olmasının daha uygun olacağını düşünüyorum. Kesinlikle internet üzerinden sınırlı bir durum var. Çocuklar buraya, bilgisayarı ya da tableti, telefonu veya interneti olmayanlar ne

yazık ki bu kaynaklardan sınırlı şekilde yararlanabiliyorlar. Bu da eğitimde eşitsizliğe sebep oluyor. Ayıyeten bazı özel kurumlar sürekli olarak aktif bir şekilde ekonomik düzeyleri yüksek olduğu için interneti kullanabildikleri için aktif şekilde ders yapabilirken ne yazık ki kırsal alanda interneti, bilgisayarı olmayan kişiler bunu sadece EBA TV'yi izleyerek tamamlayabiliyorlar. Bu da eğitimdeki fırsat eşitliğinin uygulanmasını engelliyor. Bunun yanı sıra çok internet altyapı olarak EBA TV yeterli alt yapıya sahip değil. Sürekli tıkanmalar oluyor. Bilgiye ulaşmak istiyorsun ulaşamıyorsun. Bu da canlı sınıf uygulamasında da aynı şey geçerli giremiyorsun, seni atıyor. O yüzden alt yapısının yeniden planlanması gerekiyor. Yeniden düzenlenmesi sağlam bir altyapı oluşturulması gerekiyor. Eğer uzaktan eğitim yapılacaksa, herkese bilgisayar ve internet imkanı sunmalı devlet. Eğer bunu sunamıyorsa bu da eşitsizliğe sebep oluyor diye düşünüyorum."

şeklinde belirtmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Sınıf öğretmenleri, ilkökul öğrencileri ve ebeveynlerinin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkındaki görüşlerini almak amacıyla yapılan çalışmada; ilkökul öğrencileri ve ebeveynleri Covid-19 döneminde uygulanan uzaktan eğitimin yeterli bulmalarına rağmen sınıf öğretmenleri konunun yüzeysel anlatılması nedeni ile yetersiz buldukları ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmenlerinin günlük ödevler vermek için öğrencileri ile iletişime geçtikleri anlaşılmıştır. Bunun yanında hem ilkökul öğrencileri ve ebeveynleri hem de sınıf öğretmenleri, öğrencilerin okulda öğretmenleri ile etkileşim kurup dönüt alabildikleri için daha iyi öğrendiklerini bu nedenle de okulda yüz yüze eğitimi tercih ettikleri tespit edilmiştir. İlkokul öğrencileri uzaktan eğitim sürecinde herhangi bir sorunla karşılaşmadıklarını, ebeveynler ders süresinin kısa olmasını, sınıf öğretmenleri konuların yüzeysel anlatılmasını sorun olarak görmüşlerdir. Sınıf öğretmenleri mesleki gelişimleri için izolasyon sürecinde uzaktan hizmet içi eğitimlere katıldıkları tespit edilmiştir. Sınıf öğretmenleri, uzaktan eğitim faaliyetlerinin ilkökul öğrencilerinin kendi sınıf öğretmenleri ile canlı ders şeklinde yapılmasını önermişlerdir.

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetini ilkökul öğrencileri, konuların tekrarlı bir şekilde anlatıldığı gerekçesiyle, yeterli görmektedir. Uzaktan eğitimin televizyon aracılığı ile verilmesi öğrencilerin zaman zaman dikkatlerinin dağılmasına neden olmuş olabilir. Çünkü televizyonda görüntülerin hızlı geçmesi çocukların dikkatini dağıtmaktadır (Büyükbaykal, 2007). Öğrenciler dikkatlerinin dağıldığı zamanlarda öğrenemediklerini, sonraki günlerde tekrar anlatılması sayesinde öğrenmiş olabilirler. Çünkü dikkat yolu ile alınan bilgiler, duyuşsal kayıttan kısa süreli belleğe atıldıktan sonra eğer tekrarlarla desteklenmezse yeni bilgiler geldiğinde unutulur, tekrarlanırsa daha sonra kullanılabilir için uzun süreli belleğe atılır (Arı, 2004; Morris, 2002). Uzaktan eğitimde konuların tekrarlı anlatılması, her gün yeni bilgiler öğretilmemesi, öğrencilerin öğrendiklerini unutmasını engellemiş, öğrendiklerini uzun süreli belleğe atmalarını sağlamış olabilir. İlkokul öğrencileri de tekrarlı anlatım sayesinde kalıcı öğrendikleri için uzaktan eğitimi yeterli görmüş olabilir. Sirem & Baş, (2020) da ilkökul döneminde okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin uzaktan eğitim dönemini faydalı bulduğu sonucuna ulaşmıştır. Özgöl, Sarıkaya & Öztürk, (2017) ile Gregory & Lodge, (2015) üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitimde derslerin tekrar izlenebilme imkânı olmasını avantaj olarak gördükleri sonucuna ulaşmışlardır. Uzaktan eğitimde derslerin tekrarlanabilir olması öğrencilerin akademik başarısına olumlu yansımaktadır (Baturay & Yükseltürk, 2015). Fakat bazı çalışmalarda uzaktan eğitim, verilen dönütlerin az olması ve öğretmenle iletişim kurulamaması nedeni ile öğrenciler tarafından yetersiz görülmektedir (Chowke, 2015; Özgöl, Sarıkaya & Öztürk, 2017). Bu bağlamda uzaktan eğitimin yeterliliğini, gerek tekrarlı anlatımların gerekse anlaşılmayan yerlerde öğrencilere verilen geri dönütlerin belirlediği düşünülebilir.

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerinde ilkökul öğrencileri, öğretmenleri ile ödev için iletişim kurdukları ortaya çıkmıştır. İlkokul öğrencilerinin, öğretmenleri

ile iletişim kurmalarının amacı EBA TV'den öğrendiklerini pekiştirmek için uzman olan öğretmenlerinden yardım almak olabilir. Çünkü ödevler öğrencilerin öğrendiklerinin kalıcılığını sağlamak için yapılan planlı ve düzenli etkinliklerdir (Bilen, 2009). Van Voorhis'in, (2004), araştırmasında olduğu gibi bu çalışmada da ödevlerin; öğrenci, ebeveyn ve öğretmenler arasında iletişimin kurulmasında önemli bir araç olduğu ortaya çıkmıştır. Bazı araştırmalarda öğrencilerin ödevleri yapmaktan hoşlandıklarını, kendilerini geliştirici bulduklarını, konuları pekiştirdiğini, akademik başarılarını artırdığını ve günlük yaşamlarında işlerine yardımcı olduğunu, sorumluluk bilinci kazandırdığını, kendi başına iş yapma becerisi kazandırdığını belirttiği görülmektedir (Büyüktokatl, 2009; Cımbız, Köksal, Köksal, Cımbız & Köksal, 2019; Duru & Çoğmen, 2017; Gedik, Altıntaş & Kaya, 2011). Bazı araştırmalarda ise öğrencilerin ödevleri yapmaktan hoşlanmadıkları ve yararlı olmadığı gerekçesiyle yeteri kadar yapmadıkları ortaya çıkmıştır (Calp, 2012; Ekici & Akdeniz, 2018). Ödevlerin yararlılığına ilişkin öğrenci algılarının, ödevlerin yapılmasını etkilediği düşünülebilir.

Bu çalışmada ilkökul öğrencilerinin dersleri daha etkili ve kolay öğrenebildikleri gerekçesiyle yüz yüze eğitimi tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. EBA TV aracılığı ile uzaktan verilen derslerde öğrencilerin sadece görme ve işitme duyusuna hitap edilmektedir. Oysa bu dönem öğrencilerini görsel, işitsel ve devinışsel harekete geçirerek; kalıcı öğrenmelerine yardımcı olacak, yaş ve gelişim düzeylerine uygun birden fazla duyuya hitap eden somut materyallerin geliştirilmesi ve öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayacak yöntemlerin kullanılması gerekmektedir (Bozpolat & Arslan, 2018; Çelik 2007; Demirel, 2009; İnan, 2006; Özyürek & Çavuş, 2016). Piaget'in somut işlemler döneminde olan çalışmadaki ilkökul öğrencilerinin kolay öğrenmelerini, okulda öğretmenlerinin dersleri zenginleştirilmiş materyallerle farklı yöntem ve tekniklerle dersleri işlemeleri sağlıyor olabilir. Bu sayede kolay öğrendiğini düşünen ilkökul öğrencileri okulda yüz yüze eğitimi tercih ediyor olabilir. Simonson, Smaldino, Albright & Zvacek (2012)'in yaptıkları araştırmada da üniversite öğrencilerinin yüz yüze eğitimi öncelikle tercih ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Özgöl, Sarıkaya & Öztürk (2017)'ün araştırmasında ise üniversite öğrencilerinin aldıkları uzaktan eğitimlerde az da olsa yüz yüze eğitim yapılması beklentisinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin yüz yüze eğitimi tercih etmelerinin altında, öğrenme kalitesini üretme inancıdır (Thoms & Eryılmaz, 2014).

Bu çalışmadaki ilkökul öğrencileri Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerinde herhangi bir sorunla karşılaşmadıklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadenin nedeni, ilkökul öğrencilerinin uzaktan eğitimlerini günümüz çağında herkesin evinde bulunan televizyon üzerinden alabiliyor olması olabilir. Fakat bazı araştırmalarda öğrencilerin internet bağlantısının kesilmesi, kuruluş maliyetinin yüksek olması gibi sorunlarla karşılaştıkları görülmüştür (Bolliger & Wasilik, 2009; Işman, 2008; Sarı & Nayir, 2020; Özyürek & Bedge, 2016). Bazı araştırmalarda da uzaktan eğitimin sadece altyapı kaynaklı sorunlar yaratmadığı, dikkat dağınıklığına, disiplin, ilişki-iletişim eksikliğine, ders devamsızlığına ve eğitim sonunda istenilen sonuca ulaşamama sorunlarına neden olduğu için öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor, sosyal davranışlarına olumsuz yansıdığı görülmektedir (Andsoy & diğerleri, 2012; Bolliger & Wasilik, 2009; Özgöl, Sarıkaya & Öztürk, 2017; Parmaksız & Sıcak, 2015; Tryon & Bishop, 2009; Uşun, 2006). Bu anlamda öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili olumlu-olumsuz düşüncelerini eğitimin ulaşılabilirliğinin, ilgi çekiciliğinin ve işe yararlılığının belirleyici olduğu düşünülebilir.

Bu çalışmadaki ebeveynler, Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetini çocuklarının öğrenebiliyor olması nedeniyle yeterli görmektedir. Ebeveynler ilk defa salgın hastalık nedeni ile çocuklarının EBA TV aracılığı ile uzaktan eğitim-öğretim faaliyetlerini aldıklarına tanık olmuştur. EBA TV aracılığı ile dersler, okullarda öğretim programlarının kaldığı yerden devam etmiştir. Uzaktan eğitim esnasında çocuklarının ders takibini yapan ebeveynler, öğretmenlerin ders esnasında veya ders sonunda sordukları değerlendirme sorularına çocuklarının cevap vermesine tanık olmuş olabilirler. Bunun yanında sınıf öğretmenlerinin çocuklarına ödev

vermek amacıyla kendileriyle iletişime geçtiğini ifade eden bu çalışmadaki ebeveynler, öğretmenlerin EBA TV’de işlenen konulara uygun verdikleri ödevleri, çocuklarının doğru yaptığına tanık olmaları, uzaktan eğitimin ebeveynlerde öğretici olduğu düşüncesini ortaya çıkarmış olabilir.

Bu çalışmadaki ebeveynler, Covid-19 izolasyon döneminde ilkökul öğrencilerinin sınıf öğretmenleri ile ödev konusunda iletişim kurduklarını ifade etmiştir. Ebeveynlerin ödev konusunda öğretmenlerle iletişime geçmelerinin nedeni, EBA TV’den verilen derslerin pekiştirilmesini ve öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamak için yardım almak olabilir. Çünkü ebeveynler ödevlerin tekrar ve pekiştirmeye yardımcı olduğunu düşünmektedir (Ok & Çalışkan, 2019). Bu nedenle de kendilerinin de ödev yapma sürecinde çocuklarına yardımcı olduklarını belirtmektedirler (Dettmers, Yotyodying, & Jonkmann, 2019; Şen & Gülcan, 2012). Fakat bazı ebeveynler, okulda yüz yüze yapılan eğitim-öğretim dönemlerinde ödev verme konusunda öğretmenlerin gerekli özveride bulunmadıklarını dile getirirken (Özcan & Gögebakan-Yıldız, 2017), bazıları, ödevlerin öğrenciyi geliştirmede gerekliyle ödev verilmesini doğru bulmadıklarını belirtmektedir (Kalsen & Kaplan, 2020). Bunun yanı sıra ebeveynler, ilkökulda öğrenim gören çocuklarının akademik sorumluluk bilincinin gelişmemesi nedeni ile ödev yapmak istemediklerinden şikayet etmektedir (Duru & Çöğmen, 2017; Warton, 2001). Bu anlamda ebeveynlerin ödevler konusundaki düşüncelerinde öğrenci gelişimine katkısının belirleyici olduğu düşünülebilir.

Bu çalışmadaki ebeveynler, çocuklarının okulda öğretmenleri ile iletişim kurup onlardan dönüt alabildikleri için okulda yüz yüze eğitime devam etmelerini istediklerini belirtmiştir. Ebeveynlerin bu düşüncelerinin altında öğretmenlerin okullarda çocukları ile özel olarak ilgilendiklerini, çocuklarının ilgi ve yeteneklerine göre eğitim-öğretim verdiklerini düşünmeleri yatıyor olabilir. Çünkü ebeveynler okullardan çocuklarının bireysel farklılıklarının dikkate alınarak, ilgi ve yeteneklerine göre zenginleştirilmiş materyallerle bilişsel ve sosyal ve kişilik gelişimlerini desteklemesini beklemektedir (Açıkalın, 1989; Nartgün & Kaya, 2016). Okulda yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih eden bu çalışmadaki ebeveynlerin, uzaktan eğitimdeki ders sürelerini yetersiz gördüğü ortaya çıkmıştır. İlkokul öğrencileri uzaktan eğitim sürecinde EBA TV’de verilen Türkçe, matematik, hayat bilgisi, sosyal bilgiler, fen bilimleri, İngilizce derslerinin en az üçünü her gün okulda kırkır dakikadan en az 3 ders saati yüz yüze almaktadır. Çocuklarının ders takibini yapan ebeveynlerin, çocuklarının uzaktan eğitimle bu derslerden sadece ikisini günde yirmişer dakika aldıklarına tanık olması, uzaktan eğitim ile okulda yüz yüze eğitimi kıyaslamalarına, dolayısıyla da uzaktan eğitim ders sürelerini yetersiz görmelerine neden olmuş olabilir.

Sınıf öğretmenleri Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerini konuların yüzeysel anlatılması nedeni ile yetersiz görmüşlerdir. Uzaktan eğitim uygulamasında bir günde 20-25 dakikalık iki ders yapılmaktadır. Konuların yüzeysel anlatılması, ön görülen sürede konuların yetiştirilmeye çalışmasından kaynaklanmış olabilir. Diğer taraftan dersleri bilişsel olarak çok farklı seviyelerde olan öğrenciler takip etmektedir. Bu nedenle konular ayrıntılı sunulmamış olabilir. Bu durumu hisseden sınıf öğretmenleri de konuların yüzeysel anlatıldığını düşünebilir. Bu dezavantajın aksine Hall & Knox (2019)’un araştırmasında öğretmenler, uzaktan eğitimin iyi imkanlar sunma gibi avantajları olduğunu ifade etmiştir. Araştırmalarda bu avantajların; öğrencilerin ders iletişimlerini, sosyal ilişkilerini, işbirliği yapma becerilerini ve akademik başarılarını artırma olduğu görülmektedir (Olson & Wisher, 2002; Poellhuber, Anderson & Ray, 2011; Thoms & Eryılmaz, 2014). Bu bağlamda uzaktan eğitimle verilen derslerin farklı öğrenci profillerine göre planlanması öğrencilere daha faydalı olabilir. Bu sayede sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim faaliyetleri ile ilgili düşünceleri değişebilir.

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim döneminde sınıf öğretmenleri, günlük ödevler vermek için öğrencileri ile iletişime geçtiğini belirtmiştir. Bayburtlu, (2020) da Türkçe öğretmenlerinin de ödev vermek amacıyla öğrencileri ile iletişime geçtikleri sonucuna ulaşmıştır. Öğretmenlerin ödev vermek için iletişime geçmelerindeki amaç EBA TV’den anlatılan

derslerin unutulmasını önlemek, öğretilenlerin kalıcılığını sağlamak olabilir. Çünkü ödevler sınıf öğretmenleri tarafından ders dışı aktivite olarak yürütülmekte ve öğrenilenlerin unutulmasını engellemek, kalıcılığını sağlamak için verilmektedir (Baynazoğlu, 2018; Gu & Kristoffersson, 2015; Kapıkıran & Kıran, 2009). Fakat Kalsen & Kaplan (2020)'ın araştırmasında öğretmenlerin, öğrencileri geliştirmediği, akademik başarıyı artırmadığı gerekçesi ile ödev verilmesini doğru bulmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda ödevlerin verilmesi gerekliliğine ilişkin öğretmenlerin farklı fikirde olmalarının nedeni kendilerinde olan ödevlerin akademik başarıyı artırma inancı olabilir.

Bu çalışmada sınıf öğretmenleri, öğrencilerin okulda öğretmenleri ile iletişim kurup öğretmenlerinden dönüt alabildikleri için uzaktan eğitim yerine okulda yüz yüze eğitim almaları gerektiğini belirtmiştir. Öğretmenlerin bu düşüncelerinin altında yatan neden, öğrenci katılımı ve dönütlerin öğrenmedeki önemi olabilir. Çünkü öğrenmeyi; öğrenmeye ayrılan zaman, anlatılan konunun yapısı gibi öğrenci katılımı ve geri bildirim etkilemektedir (Arı, 2004). Ayrıca bir sınıftaki öğrencilerin öğrenme stilleri farklılaşabilir (Fox & Ronkowski, 1997). Çalışmadaki sınıf öğretmenleri, öğrencilerin derslerde daha başarılı olmaları ve derse katılımlarını artırmak için stillerine göre etkinlikler planlıyor olabilir. Bu çalışmalarının işe yaradığını gördükleri için de uzaktan eğitim yerine okulda yüz yüze eğitimi tercih ediyor olabilirler.

Bu çalışmada Covid-19 izolasyon döneminde sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimleri için uzaktan hizmet içi eğitimlere katıldığı ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmenlerinin Covid-19 döneminde uzaktan hizmet içi eğitimlere katılmalarının nedeni, birden fazla eğitimin bulunduğu sanal ortamda, öğrenme ihtiyaçlarına yönelik eğitimleri seçebiliyor olmaları olabilir. Bunun yanında evlerinde uygun fiziki ortamlarda (ısı, ışık, sandalye, ..) bu eğitimlere istedikleri zaman katılabilmeleri olabilir. Çünkü öğretmenler, ihtiyaçlarına yönelik olmayan, uygun olmayan zamanda uygun olmayan eğitim ortamlarında yapılan yüz yüze hizmet içi eğitimlere katılmamaktadırlar (King, 2014; Nabhani, Nicolas & Bahous, 2014; Özen, 2006; Ülker, 2009). Uzaktan eğitim sayesinde bu eksiklikleri fırsata çevirmiş olabilirler. Çünkü sınıf öğretmenleri, mesleki gelişimlerinde hizmet içi eğitimlerin öncelikli çalışmalar olduğunu düşünmektedir (Akyıldız, Yurtbakan & Tok, 2019). Yapılan bazı çalışmalarda da uzaktan eğitim ile yürütülen hizmet içi eğitimlerin iyi planlandığı ve öğretmenlerin niteliklerini koruyup geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır (Birkök & Vuranak, 2010; Parmaksız & Sıcak, 2015). Bu bağlamda öğretmenlerin uzaktan eğitimle hizmet içi kurslara katılma durumlarında mesleki olarak kendilerini geliştirme çabasının etkili olduğu düşünülebilir.

Sınıf öğretmenleri, uzaktan eğitimin ilkökul öğrencisinin kendi öğretmeni ile canlı ders olarak yürütülmesini önermektedir. Öğretmenlerin bu düşüncelerinin altında, ilkökul dönemi çocuklarının öğretmenlerine duydukları duygusal yakınlıkları olabilir. Çünkü öğrenciler öğretmenlerini anne-baba gibi görmektedirler (Tulunay Ateş, 2016). Duygusal bağın yanında çalışmadaki sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitimi canlı olarak kendilerinin yürütmek istemesinin altında, öğrencilerinin bireysel farklılıklarını tanımaları ve bu farklılıklara göre dersleri anlatmanın ve öğrencilerinin anlamadıkları yerlerde geri dönüt vermenin daha faydalı olacağı düşüncesi olabilir. Çünkü öğrenciler, öğretmenlerinin ilgisi ve onlarla samimi ortamda kurdukları iletişim sayesinde derslere daha çok motive olmakta ve bilişsel, duyuşsal olarak gelişmektedir (Cornelius-White, 2007; Çubukçu, Eker Özenbaş, Çetintaş, Satı & Yazlık Şeker, 2012; Maulana, Opdenakker, Stroet & Bosker, 2013; Witt, Wheelless & Allen, 2004).

Öneriler

1. İlkokul öğrencilerine yönelik yapılacak olan uzaktan eğitim çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için her öğrencinin evinde internet bağlantısı ve bilgisayar olacak şekilde gerekli alt yapı hazırlanmalıdır.
2. Uzaktan eğitim çalışmaları, öğrencilerin duyuşsal ve bilişsel özelliklerini yakından tanıyan kendi sınıf öğretmenleri tarafından canlı ders olarak yapılmalıdır.

3. İlkokul öğrencilerinin ders tekrarları yapabilmeleri, öğrendiklerini pekiştirebilmeleri için EBA gibi eğitim ağlarının içerikleri doldurulmalıdır.
4. Televizyon kanalları aracılığı ile verilecek uzaktan eğitim çalışmalarında, dersleri 20'şer dakikalık sürelerle sıkıştırmak yerine, öğrencilerin daha kalıcı öğrenebilmeleri için bol etkinlikli içerikler hazırlanarak ders süreleri uzatılmalıdır.
5. Gerek uzaktan eğitim döneminde gerekse okulda yüz yüze eğitim döneminde öğrenilenlerin pekiştirilmesi ve kalıcılığının sağlanması için test, çalışma yaprağının yanında performans ödevleri verilmelidir.
6. Öğretmenlerin mesleki gelişimleri için hazırlanan hizmet içi eğitim faaliyetleri daha çok katılımcıya yönelik etkileşimli olacak şekilde planlanmalıdır.
7. İlkokul öğrencileri, ebeveynleri ve sınıf öğretmenleri ile yürütülen bu çalışma gibi ortaokul ve lise kademesindeki öğrencilerin, öğretmenlerin ve ebeveynlerin Covid-19 salgın dönemindeki uzaktan eğitim faaliyetlerine yönelik görüşlerini almak için nitel çalışmalar yapılabilir.

Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetinde farklı değişkenlerin (cinsiyet, sınıf düzeyi, anne-baba eğitim durumu, anne-baba meslek, gelir düzeyi, okulun bulunduğu bölge,...) etkisini belirlemeye yardımcı olacak ölçek geliştirme çalışması yapılabilir.

Kaynakça

- Acar, Y. (2020). Yeni koronavirüs (Covid-19) salgını ve turizm faaliyetlerine etkisi. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 7-21.
- Açıkalın, A. (1989). Özel ve devlet liselerinde ebeveyn beklentilerinin örgütsel ve yönetsel boyutları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(4), 85-91.
- Akca, M. (2020). COVID-19'un havacılık sektörüne etkisi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 45-64.
- Akyıldız, S., Yurtbakan, E. & Tok, R. (2019). 2023 eğitim vizyon belgesinde yer alan öğretmenlerin mesleki gelişimleri ile ilgili politikaların öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi, Özel sayı 48(1)*, 827-852.
- Alpago, H. & Oduncu Alpago, D. (2020). Korona virüs ve sosyoekonomik sonuçlar. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 8, 99-114. <https://dx.doi.org/10.21733/ibad.716444>
- Andsoy, I. I., Güngör, T., Bayburtluoğlu, T. & Yaman, S. (2012). Karabük üniversitesi sağlık yüksekokulu birinci sınıf hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim sistemine ilişkin düşünceleri, *Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri Dergisi*, 4(2), 66-73.
- Ankaralı, H. (2020). Türkiye'de COVID-19 salgın sürecinde ihtiyaç duyulacak yoğun bakım yatak ve solunum cihazı sayılarının direkt tahmini. *Anatolian Clinic the Journal of Medical Sciences*, 25 (Supplement 1), 59-62. <http://dx.doi.org/10.21673/anadoluklin.715628>
- Arı, A. (2004). Yaz tatili öğrenme kaybı. *G. Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 243-258.
- Bakioğlu, B. & Çevik, M. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(4), 109-129. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.43502>

- Baturay, M. H. & Yükseltürk, E. (2015). The role of online education preferences on student's achievement. *The Turkish Online Journal of Distance Education*, 16(3), 3-12. <http://dx.doi.org/10.17718/tojde.47810>
- Bayburtlu, Y. S. (2020). Covid-19 pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde öğretmen görüşlerine göre Türkçe eğitimi. *Turkish Studies*, 15(4), 131-151. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44460>
- Baynazoğlu, L. (2019). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(221), 51-71.
- Bilen, M. (1999). *Plandan uygulamaya öğretim*. Anı Yayıncılık.
- Birkök, M. C. & Vuranok, T. T. (2010). Uzaktan eğitim ile bilgi ihtiyacının karşılanması: Bir üniversite programı önerisi. *International Journal of Human Sciences*, 7(2), 427-444. <http://dx.doi.org/10.14687/ijhs.v7i2.1008>
- Bolliger, D. U. & Wasilik, O. (2009). Factors influencing faculty satisfaction with online teaching and learning in higher education. *Distance Education*, 30(1), 103-116. <https://dx.doi.org/10.1080/01587910902845949>
- Bozkurt, A., Akgün-Ozbek, E., Yılmazel, S., Erdoğan, E., Uçar, H., Güler, E. & Aydın, C. H. (2015). Trends in Distance Education Research: A Content Analysis of Journals 2009-2013. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 16(1), 330-363. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v16i1.1953>
- Bozpolat, E. & Arslan, A. (2018). Öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı dersine ilişkin görüşleri. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 60-84. <https://dx.doi.org/10.19160/ijer.463977>
- Büyükbaykal, G. (2012). Televizyonun çocuklar üzerindeki etkileri. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 28, 31-44.
- Büyüktokatlı, N. (2009). *İlköğretimde ev ödevi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Calp, Ş. (2012). İlköğretimde ev ödevi: Beşinci sınıf öğrencilerinin algıları. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 2(2), 120-136.
- Chen, J. (2020). Pathogenicity and transmissibility of 2019-nCoVdA quick overview and comparison with other emerging viruses. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1286457920300265>, (Erişim tarihi: 18.05.2020).
- Chokwe, J. M. (2015). Students' and tutors' perceptions of feedback on academic essays in an open and distance learning context. *Open Praxis*, 7(1), 39-56.
- Cımbız, A., Köksal, Ç., Köksal, M., Cımbız, T. & Köksal, T. (2019). Özel yetenekli öğrencilerin "ödev" kavramına ilişkin metaforik algıları. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 19-31.
- Cornelius-White, J. (2007). Learner-centered teacher-student relationships are effective: a metaanalysis. *Review of Educational Research*, 77(1), 113-143.
- Çelik, L. (2007). *Öğretim materyallerinin hazırlanması ve seçimi*. İçinde Ö. Demirel (Ed.), Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı. Pegem A Yayıncılık.
- Çıglık, H. & Bayrak, M. (2015). Uzaktan öğrenme ve yapısalci yaklaşım, *IJODE*, 1(1): 87-102.

- Çubukçu, Z., Eker Özenbaş, D., Çetintaş, N., Satı, D. & Yazlık Şeker, Ü. (2012). Yönetici, öğretmen, öğrenci ve veli gözünde öğretmenin sahip olması gereken değerler. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(1), 25-37.
- Dargut, T., Torun, F. & Erdem, M. (2016). Uzaktan Eğitim Araştırmaları Üzerine Kesitsel Bir Alan Yazın İncelemesi *AUAd*, 2(1), 71-93.
- Demirel, Ö. (2009). *Öğretim ilke ve yöntemleri* (14.Baskı). Pegem Akademi.
- Denscombe, M. (2007). *The good research guide*. Open University Press ve McGraw-Hill Education.
- Dettmers, S., Yotyodying, S. & Jonkmann, K. (2019). Antecedents and outcomes of parental homework involvement: How do family-school partnerships affect parental homework involvement and student outcomes? *Front. Psychol.*, 10 (1048). <https://dx.doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01048>
- Duban, N. & Şen, F. G. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının COVID-19 pandemi sürecine ilişkin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(4), 357-376. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.43653>
- Duru, S. & Çöğmen, S. (2017). İlkokul ve ortaokul öğrencileri ile velilerin ev ödevlerine ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 16(1), 354-365. <https://dx.doi.org/10.17051/ilo.2017.76577>
- Eğilmez, O. & Yılmaz, M. (2020). Kulak burun boğaz hekimliği açısından COVID-19 salgını. *Journal of Biotechnology and Strategic Health Research*, 4, 140-146. <https://dx.doi.org/10.34084/bshr.724587>
- Ekici, G. & Akdeniz, H. (2018). Lise öğrencilerinin “ödev” kavramına ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(25), 135-162.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Ekiz, T., İlman, E. & Dönmez, E. (2020). Bireylerin sağlık anksiyetesi düzeyleri ile covid-19 salgını kontrol algısının karşılaştırılması. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, 6(1), 139-154.
- Engelbrecht, E. (2005). Adapting to changing expectations: Post-graduate students' experience of an e-learning tax program. *Computers ve Education*, 45, 217-229.
- Fidan, M. (2016). Uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları ve epistemolojik inançları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 31(3), 536-550.
- Fidan, N. & Erden, M. (1994). *Eğitime giriş*. Metaksan Anonim Şirketi.
- Fox, R. L. ve S. A. Ronkowski (1997). Learning styles of political science students. *Political Science*, 30(4), 732-738.
- Gedik, N., Altıntaş, E. & Kaya, H. (2011). Fen ve teknoloji dersinde verilen ev ödevleri hakkındaki öğrenci görüşleri. *Journal of European Education*, 1(1), 6-13.
- Göksel Canbek, N. (2015). Uzaktan öğretme ve öğrenme: uzaktan eğitimin temelleri [Kitap tanıtımı Teaching and learning at a distance: foundations of distance education by M. Simonson, S. Smaldino, M. Albright and S. Zvacek]. *AUAd*, 1(2), 102-111.
- Gregory, M. S. J. & Lodge, J. M. (2015). Academic workload: the silent barrier to the implementation of technology-enhanced learning strategies in higher education. *Distance Education*, 36(2), 210-230. <https://dx.doi.org/10.1080/01587919.2015.1055056>
- Gu, L. & Kristofferson, M. (2015). Swedish lower secondary school teachers' perceptions and experiences regarding homework. *Universal Journal of Educational Research* 3(4), 296-305.

- Gümüşgöl, O. & Aydoğan, R. (2020). Yeni tip koronavirüs-Covid 19 kaynaklı evde geçirilen boş zamanların ev içi rekreatif oyunlar ile değerlendirilmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 4(1), 107-114.
- Hall, D. & Knox, J. (2009). Issues in the education of TESOL teachers by distance education. *Distance Education*, 30(1), 63- 85. <https://dx.doi.org/10.1080/01587910902845964>
- Harasim, L. (2000). Shift happens: Online education as a new paradigm in learning. *The Internet and Higher Education*, 3(1), 41-61.
- Hizmetçi, S. & İflazoğlu, A. (2006). *İlköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşlerine ilişkin nitel bir çalışma örneği*. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi, Ankara 2. 427-433.
- İnan, C. (2006). Matematik öğretiminde materyal geliştirme ve kullanma. *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 47-56.
- İşman, A. (2008). *Uzaktan eğitim*. Pegem Akademi.
- Kalsen, C., Kaplan, İ. & Şimşek, M. (2020). İlkokullardaki ev ödevlerine ilişkin yönetici, öğretmen ve veli görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 527-547.
- Kapıkıran, Ş. & Kıran, H. (1999). Ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, 54-60.
- Karahan, E., Bozan, M. A. & Akçay, A. O. (2020). Sınıf öğretmenliği lisans öğrencilerinin pandemi sürecindeki çevrim içi öğrenme deneyimlerinin incelenmesi. *Turkish Studies*, 15(4), 201-214. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44348>
- Karataş, S. (2006). Deneyim eşitliğine dayalı internet temelli ve yüz yüze öğrenme sistemlerinin öğrenci başarısı açısından karşılaştırılması. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(3), 113-132.
- Kayış, F. (2020). Koronavirüs (covid-19) salgınının konut ve çatılı işyerleri kiralalarına etkileri üzerine düşünceler. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 65-84.
- Khoshemehr, A. H. (2013). *Bilgi ve belge yönetiminde uzaktan eğitim: İran ve Türkiye milli kütüphanelerinin rolü üzerine bir araştırma ve kavramsal model önerisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Khosravi, M. (2020). Perceived Risk of COVID-19 pandemic: The role of public worry and trust. *Electronic Journal of General Medicine*, 17(4), em203. <https://doi.org/10.29333/ejgm/7856>
- Kılıç, M., Kaya, A., Yıldırım, N. & Genç, G. (2004). Eğitimci gözüyle öğretmen ve öğrenci. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
- King, F. (2014). Evaluating the impact of teacher professional development: an evidence-based framework. *Professional Development in Education*, 40(1), 89-111.
- Koper, R. (2015). How Do Students Want to Learn in Online Distance Education? Profiling Student Preferences. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 16(1).
- Külekçi Akyavuz, E. & Çakın, M. (2020). Covid-19 salgınının eğitime etkisi konusunda okul yöneticilerinin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(4), 723-737. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44140>
- Maulana, R. Opdenakker, M.C., Stroet, K. & Bosker, R. (2013), Motivation during the first year of secondary education: A multilevel growth curve analysis. *Journal of Youth and Adolescence A Multidisciplinary Research Publication*. <https://dx.doi.org/10.1007/s10964-013-9921-9>

- Meishar-Tal, H., Kurtz, G. & Pieterse, E. (2012). Facebook groups as LMS: a case study. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 13(4), 33-48.
- Mehratra, C. M., Hollister, C. D. & Msgaher, L. (2001). *Distance Learning: Principles for Effective Design, Delivery, and Evaluation*, Londra: Sage Publications.
- Menchaca, M. P. & Bekele, T. A. (2008). Learner and instructor identified success factors in distance education. *Distance Education*, 29(3), 231-252. <https://dx.doi.org/10.1080/01587910802395771>
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Sage Publications.
- Moore, M. G. (1989). Editorial: Three types of interaction. *American Journal of Distance Education*, 3(2), 1-6.
- Moore, M. & Kearsley, G. (2012). *Distance education: a system view of online learning*. Wadsworth.
- Morris, C. G. (2002). *Psikolojiyi anlamak* (Third edition, Çev. Ed: H. Belgin Ayvaşık ve Melike Sayıl), Türk Psikologlar Derneği.
- Nabhani, M., Bahous, R. & Hamdan, Z., (2012). School based professional development in one Lebanese school: how much is too much? *Professional development in education*, 38(3), 435-451.
- Nartgün, Ş. & Kaya, A. (2016). Özel okul velilerinin beklentileri doğrultusunda okul imajı oluşturma. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 153-167.
- Newby, T. J., Stepich, D. A., Lehman, J. D. & Russell, J. D. (2006). *Instructional technology for teaching and learning: Designing instruction, integrating computers and using media* (Third edition). Englewood Cliffs, Prentice-Hall.
- OECD, (2020a). Education responses to covid-19: Embracing digital learning and online collaboration. <http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/education-responses-to-covid-19-embracing-digital-learning-and-online-collaboration-d75eb0e8/> adresinden 18 Mayıs 2020 tarihinde erişildi.
- OECD, (2020b). Coronavirus special edition. <http://www.oecd.org/education/coronavirus-special-edition-339780fd-en.htm> adresinden 18 Mayıs 2020 tarihinde erişildi.
- OECD, (2020c). Learning remotely when schools close: How well are students and schools prepared? Insights from PISA. <http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/learning-remotely-when-schools-close-how-well-are-students-and-schools-prepared-insights-from-pisa-3bfda1f7/> adresinden 18 Mayıs 2020 tarihinde erişildi.
- OECD, (2020d). Combatting COVID-19's effect on children. https://www.researchgate.net/publication/341178136_Combatting_COVID_19_effect_on_children/link/5eb250c5a6fdcc7050ad6e4e/download adresinden 18 Mayıs 2020 tarihinde erişildi.
- OECD, (2020e). Learning remotely when schools close: How well are students and schools prepared? Insights from PISA. <http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/learning-remotely-when-schools-close-how-well-are-students-and-schools-prepared-insights-from-pisa-3bfda1f7/> adresinden 18 Mayıs 2020 tarihinde erişildi.
- Ok, M. & Çalışkan, M. (2019). Ev ödevleri: Öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(18), 594-621. <https://dx.doi.org/10.26466/opus.544599>

- Olson, T. ve Wisher, R. A. (2002). The effectiveness of web-based instruction: an initial inquiry. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 3(2), 1-17.
- Özcan, B. N. & Gögebakan-Yıldız, D. (2017). Velilerin çocuklarının matematik ödevlerine karşı görüş ve katılımlarının incelenmesi. *TÜBAV Bilim*, 10(4), 58-70.
- Özen, R. (2006). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitim Programlarının Etkilerine İlişkin Görüşleri Düzce İli Örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 141- 160.
- Özer, M. (2020a). Türkiye’de COVID-19 salgını sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atılan politika adımları. *Kastamonu Education Journal*, 28(3), 1124 - 1129. <https://dx.doi.org/10.24106/kefdergi.722280>
- Özer, M. (2020b). Vocational education and training as “a friend in need” during coronavirus pandemic in Turkey. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 9(2), 1-7.
- Özgöl, M., Sarıkaya, İ. & Öztürk, M. (2017). Örgün eğitimde uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin öğrenci ve öğretim elemanı değerlendirmeleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(2), 294-304.
- Özyürek, A. & Begde, Z. (2016). Uzaktan eğitim uygulamasının öğrenci bakış açısına göre değerlendirilmesi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 592-605.
- Özyürek, A. & Çavuş, Z. S. (2016). İlkokul öğretmenlerinin oyunu öğretim yöntemi olarak kullanma durumlarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5), 2157-2166.
- Parkinson, B., Fischer, A. H. & Manstead, A. S. R. (2005). *Emotion in social relations: Cultural, group, and interpersonal processes*. Psychology Press.
- Parmaksız, R. Ş. & Sıcak, A. (2015). Uzaktan hizmetiçi eğitime ilişkin öğretmen görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(4), 187-212.
- Poellhuber, B., Anderson, T. & Roy, N. (2011). Distance students’ readiness for social media and collaboration. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(6), 102-125.
- Prem, K., Liu, Y., Russell, T. W., Kucharski, A. J., Eggo, R. M. & Davies, N. (2020). The effect of control strategies to reduce social mixing on outcomes of the COVID-19 epidemic in Wuhan, China: a modelling study. *The Lancet Public Health*, 5(5), E261-E270.
- Quan-Haase, A. (2005). Trends in online learning communities. *SIGGROUP Bulletin*, 25(1), 2–6.
- Sarı, T. & Nayır, F. (2020). Pandemi dönemi eğitim: sorunlar ve fırsatlar. *Turkish Studies*, 15(4), 959-975. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44335>
- Shih, P. C., Muñoz, D. & Sánchez, F. (2006). The effect of previous experience with information and communication Technologies on performance in a Web-based learning program. *Computers in Human Behavior*, 22(6), 962-970. <https://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2004.03.016>
- Simonson, M., Smaldino, S., Albright, M. & Zvacek, S. (2012). *Teaching and learning at a distance: Foundations of distance education* (5th ed.). Pearson.
- Sirem, Ö. & Baş, Ö. (2020). Okuma güçlüğü olan ilköğretim öğrencilerinin Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim deneyimleri. *Turkish Studies*, 15(4), 993-1009. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.43346>

- Stacey, E. (2002). Social presence online: networking learners at a distance. *Education and Information Technologies*, 7(1), 287–294.
- Şen, M. A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) salgınının Türkiye’de ki yemek firmalarında oluşturduğu etkinin belirlenmesi üzerine bir araştırma. *Afet ve Risk Dergisi*, 3(1), 89-100.
- Şen, H. Ş. & Gülcan, M. G. (2012). İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda verilen ev ödevleri konusunda veli görüşleri. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 29-41.
- Şimşek, N. (2002). Teknoloji destekli eşitlik açıköğretimde daralmayı gerektirir mi? *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 34(1–2), 71–75.
- Thoms, B. & Eryilmaz, E. (2014). How media choice affects learner interactions in distance learning classes. *Computers and Education*, 75, 112-126.
- Titchen, A. & Hobson, D. (2005). Phenomenology. B. Somekh, C. Lewin (Edit.), *Research methods in the social sciences* (121-130). SAGE Publications.
- Tryon, P. J. & Bishop, M. (2009). Theoretical foundations for enhancing social connectedness in online learning environments. *Distance Education*, 30(3), 291-315. <https://dx.doi.org/10.1080/01587910903236312>
- Tulunay Ateş, Ö. (2016). Öğrencilerin öğretmen ve okul metaforları. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi (UGEAD)*, 2(1), 78-93.
- Tuncer & Taşpınar, (2008). Sanal ortamda eğitim ve öğretimin geleceği ve olası sorunlar. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 125-144.
- Uludağ, Ö. (2020). Koronavirüs enfeksiyonları ve yeni düşman: COVID-19. *Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(1), 118-127. <https://dx.doi.org/10.30569/adiyamansaglik.716011>
- UNICEF, (2020). Key messages and actions for COVID-19 prevention and control in schools. https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/key-messages-and-actions-for-covid-19-prevention-and-control-in-schools-march-020.pdf?sfvrsn=baf81d52_4 adresinden 18 Mayıs 2020 tarihinde erişildi.
- URL-1, <https://www.eba.gov.tr/> adresinden 09 Nisan 2020 tarihinde erişildi.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Nobel yayın dağıtım.
- Ülker, A. (2009). *Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitime ilişkin görüşleri(Konya/Karapınar ilçesi örneği)*. [Yayınlanmış yüksek lisans tezi]. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Van Doremalen N., Bushmaker, T., Morris, D. H., et al. (2020). Aerosol and surface stability of SARSCoV- 2 as compared with SARS-CoV-1. *N Engl J Med.*, 382(16), 1564-1567. <https://dx.doi.org/10.1056/NEJMc2004973>
- Van Voorhis, F. L. (2004). Reflecting on the homework ritual: Assignments and designs. *Theory into Practice*, 43(3), 205-12.
- Viner, R. M., Russell, S. J., Croker, H., Packer, J., Ward, J., Stansfield, C., Mytton, O., Bonell, C. & Booy, R. (2020). School closure and management practices during coronavirus outbreaks including COVID-19: a rapid systematic review. *Review*, 4(5), 397-404.
- Warton, P. (2001). The forgotten voices in homework: Views of students. *Educational Psychologist*, 36(3), 155- 165.
- Witt, P. L., Wheelless, L. R. & Allen, M. (2004). A meta-analytical review of the relationship between teacher immediacy and student learning. *Communication Monographs*, 71 (2), 184–207.

- Yang, X. (2020). Teachers' perceptions of large-scale online teaching as an epidemic prevention and control strategy in China. *ECNU Review of Education*, 1-6. <https://dx.doi.org/10.1177/2096531120922244>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Zawacki-Richter, O. (2009). Research areas in distance education: a Delphi study. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 10(3). <https://dx.doi.org/10.19173/irrodl.v10i3.674>
- Zawacki-Richter, O. & von Prümmer, C. (2010). Gender and collaboration patterns in distance education research. *Open Learning*, 25(2), 95-114.
- Zhou, P., Yang, X. L., Wang XG, et al. (2020). A pneumonia outbreak associated with a new coronavirus of probable bat origin. *Nature*, 579(7798), 270-273.